

අධිරාජ්‍යවාදය හා යුදෙව් සංභාරයේ (හොලොකෝස්ට්) දේශපාලන ආර්ථිකය

Imperialism and the political economy of the Holocaust

නික් බිජින් බිජින්

2010 මැයි 12

2010 අප්‍රේල් 29 වැනි දින සැන්චියෝගේ රාජ්‍ය විශ්ව විද්‍යාලයේ දී මෙම දේශනය පවත්වන ලදී. මෙය, සැන්චියෝගේ විශ්ව විද්‍යාලයේ දේශපාලන විද්‍යා අංශය තුළ වන ලෙෂක කටයුතු පිළිබඳ ආයතනය විසින් අනුග්‍රහය දක්වන ලද “උසස් අරමුණක් වෙනුවෙන් සාතනය: අරුබුද ග්‍රස්ත ලෙෂකයේ ප්‍රවන්ත් දේශපාලනය” යන මාත්‍රකාව යටතේ පැවැත්වූ දේශන මාලාවක අවබෝන්නයි.

ඇබොල්ස් හිටිලර් හා ඔහුගේ නාසි පාලනය සමස්ත යුරෝපීය යුදෙව් ප්‍රජාව සංභාරය කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළට මුලපිටිමේ සිට අදට දශක හතක් පිරිමට ඉතාමත් ආසන්නය. මෙම අපරාධයේ දැවැන්ත පරිමාව පිළිබඳ අපගේ අවබෝධය කාලය ගෙවියාමත් සමග අඩු වී නොමැතු. එට වෙනස්ව දැන් දිග හැරෙන සිදුවීම් - “හිජනයට එරෙහි” යුද්ධය නාමයෙන් කෙරෙන අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධ හා යටත් විෂ්තකරනයේ ආක්‍රමන, ප්‍රධාන ධිනපති බලවතුන් අතර ගැඹුරු වන අරුබුදය හා නාසි පාලනය පැන නැගුණු 1930 ගනන්වල අරුබුදය සිහිගන්වන දනේශ්වර ආර්ථික පද්ධතියේ බැඳුවැරීම - හොලොකෝස්ට්යේ සූචිගේෂ්න්වය අවධාරනය කරයි.

සිදු වීමට ඉඩ ඇති පරිදි ම, මෙම ප්‍රකාශ විවාදාත්මක සේ පෙනෙන්නේ, එය වටකර ඇති තරක හා ගැටුම් - සමකාලීනව දේශපාලන අදාළත්වයක් ඇති විවාද - විනිවිදීමකින් තොරව හොලොකෝස්ට්ය අවබෝධ කරගත නොහැකි බැවිනි.

එමනිසා, මාගේ නිරික්ෂනය තුළ දී මා බන්ධනය කිරීමට බලාපොරාත්තු වන සමහර ආස්ථානයන් පෙන්වා දෙමින් මාගේ කතාව ඇරුණිමට ඉඩ දෙනු මැනවි.

1996 දී හාටඩ් විශ්වවිද්‍යාල විද්‍යාර්ථීයකුවන බැනියෙල් ගෝල්චිභාගන්, *Hitler's Willing Executioners: Ordinary Germans and the Holocaust* “හිටිලර්ගේ ආසක්ත අප්‍රාගේස්සුවේ: සාමාන්‍ය ජාත්‍යන්තර හා හොලොකෝස්ට්ය” යන ඔහුගේ ග්‍රන්ථය සමග ද්‍රැශන පථයට කඩා වැළැනි.

ගෝල්චිභාගන්ගේ ප්‍රවාදයට අනුව හොලොකෝස්ට්ය යනු “සාමාන්‍ය ජාත්‍යන්තර වෙනුවෙන් දේශපාලනය හා දෘශ්‍යීය තුළ ලැගුම්ගෙන මුල්බැසගත් මාරාන්තික යුදෙව් විරෝධයේ එලයකි.

නාසි ව්‍යාපාරය හා එය බලය කරා නැග ගැනීම විභාග කිරීම අවශ්‍ය නැත්, හොලොකෝස්ට්යට මග පැදු සමාජ හා ආර්ථික ක්‍රියාවලින් විභාග කිරීමේ අවශ්‍යතාවය රේත් අඩු ය. සරලවම එය යුදෙව් විරෝධයේ තිමැවුමක් විය. ලක්ෂ ගනන්, අවස්ථාවක් ලැබුනි නම් මිලියන ගනන් සාමාන්‍ය ජාත්‍යන්තර යුදෙව් සංභාරය සඳහා මෙහෙය වන්නට එය හේතු විය හැකිව තිබුනි.

ගෝල්චිභාගන්ගේ පොත අත් කර ගත් වානිජමය “සාර්ථකත්වය” රද පැවතියේ එහි නොගැමුරුකම, අගතින්ට ආයාවනා කිරීම හා සිතා බැලීම හෝ විවාරාත්මක විශ්ලේෂනයක් අවශ්‍ය නොකෙරෙන සරල විස්තර තුළය. එය කාලානුරුප ප්‍රකාශනයක් විය. ඒ 1990 ගනන්වල “උත්පාත” සමය යි; වෙළඳපොල රජ කලේ ය, සේවියට සංගමයේ බැඳුවැරීමත් සමග ඉතිහාසය අවසානයකට පැවති තිබුනි, එබැවින් විවේචනාත්මක වින්තනය අවශ්‍ය නොවී ය. කෙසේ නමුත්, ගෝල්චිභාගන්ගේ ප්‍රවාදයට පැති ක්‍රියාකාරීතියේ විරැද්ධත්වය මතුවූ අතර එහි අභ්‍යන්තරය තොගෝරුව රුසියාව විය හැකිව තිබුනි.

දදාහරනයක් ලෙස, ජාත්‍යන්තර හැටුයට වගකිවයුතුවූ ජාත්‍යන්තර වෙනුවෙන් යුදෙව් විරෝධය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සලකා බලමු. විසිවන සියවසේ මුල් දශකයේ දී මිහා යුදෙව් සංභාරයක් සංවිධානය කරනු ඇත්තේ කුමන රටේ ද කියා අසා තිබුන් නම්, නිශ්චිතවම උත්තරය බොහෝදුරට රුසියාව විය හැකිව තිබුනි. ජාත්‍යන්තර සම්බන්ධයෙන් ගත් විට ඉතිහාසය රෞබි විස්ත්‍රීව් සඳහන් කළ පරිදි, “1933 ට පෙර ජාත්‍යන්තර හාඡාව හා සංස්කෘතිය සමග උද්යෝගීමත් අනතුරතාව පිළිබඳ නොබෙල් ත්‍යාගයක් වූයේ නම් සැබැවින් ම යුදෙව් විසින් එය දිනා ගැනීමට ඉඩ තිබුනි.” (1)

එය තීරුවලට ඉරා දැමෙමින් තිබෙන බව නොතකා වුවත් ගෝල්චිභාගන්ගේ නාසියික විවාදයන්

ප්‍රතිඵලිය විද්‍යානය තුළ හොලොකේස්ට්‍රය පිළිබඳ “විස්තර කථනයක්” ලෙස බව අවබෝධ කරගත හැක. හොලොකේස්ට්‍රය යටත් පැවති ගතික බලවිගයන් හේලිදරව් කිරීමට උත්සාහ දරන මගේ දේශනයේ මාත්‍රකාව ගැන ඇසු එක් පුද්ගලයෙක් කියා සිටියේ එය, “වෙරය” බවය. කෙසේ වෙතත් කාරනය වඩා සංකීර්ණය. හොලොකේස්ට්‍රය එතරම්ම තිගැස්මක් ඇති කරන හා වටහා ගැනීම දුෂ්කර කර ඇත්තේ කුමක් විසින් ද? හැනා අරෙන්දේගේ වැකියක් තුළ එය “දුෂ්චත්වයේ හිස් බව” ලෙස ගුනාංගිකරනය කළ නිසා ද? මහා සංජාරය සංවිධානය කෙරුනේ මධ්‍යස්ථානික දාරුවාදී යාන්ත්‍රිත භරහා ය. මෙම ගුනාංගිකරනය සියලු ම වර්ගයේ ගුරුකුලවල දාරුගතික පදනම බවට පත්වී ඇත.

හොලොකෝස්ටයේ නිලධාරීවාදී හා කාරකික යයි පෙනෙන සංවිධාන සිය ආරම්භක ලක්ෂණය ලෙස ගතිමත් උතුන්කොර්ට තුරුකුලයේ අනුගමනයේ, මානව වින්තනය හා බුද්ධී ප්‍රබෝධය යන හේතුව තුළම එහි මූලයන් පිහිටුවති. මෙම ප්‍රවනතාවයේ ප්‍රරෝගාමීන් දෙදෙනෙකු වන මැක්ස් හෝර්කමිලර් හා තියෙශ්බේර් ඇබේර්නෝ 1944 දී ලිඛි පරිදි, “අපගේ කානිය තුළ අප මූහුන දෙන උත්තොක්ටිකය, විමර්ශනයේ පලමු ප්‍රපංචය විය හැකි බව සහාය කරයි. ප්‍රබුද්ධත්වයේ ස්වයං විනාශය: සමාජ විමුක්තිය ප්‍රබුද්ධ වින්තනයෙන් වෙන් කළ නොහැකි බව අපි මුළුමතින්ම ඒත්තු ගෙන සිටිමු. එපමණක් නොව, අප ඉතා පැහැදිලිව හඳුනාගෙන ඇති පරිදි මෙම වින්තන විධිකුමය පිළිබඳ මතිය, එය හා එක්ව ගෙතුන සමාජ ආයතන යන සැබෑ එතිහාසික ආකෘතින්ට වඩා තොඟු පරිදිදෙන් අද දිනයේ සරවගුහී යයි පෙනීයන ආපසු හැරීමක බීජ දැනටමත් දරා සිටින බව අපි විශ්වාස කරන්නෙමු.”

මෙම දාෂ්ටීයට අනුව හොලොකෝස්ටරයේ බිජ්‍ය
මුත්‍යාංශන්වය කුලම පැලපදියම් වී ඇත. පුළුන්ක්මරටි
ගුරුකුලයේ කානින්, බුද්ධීමත්තුන්ගෙන් කොටසකගේ,
විශේෂයෙන් තමන් "වම්මුන්" යයි කියාගන්නා අයගේ,
දාෂ්ටීය හැඩ ගැන්වීමේ දී වැදගත් භූමිකාවක් ඉටුකර
නිබේ. එමත් ම මුවුන් හරහා කළා භා සංස්කෘතික
ක්ෂේත්‍රයන්ට ද බලපෑම් යෙදී ඇත. මේ සම්බන්ධයෙන්
ගත් කළ, මෙම වසරේ ඔස්කාර සම්මානලාභීනි කැතර්න්
පිළිලෝව් උදාහරණයකි. ඇතේ පලමු විතුපටයේ තේමාව
විස්තාරනය කරමින් බිජ්‍යලෝව් මෙසේ පැවසී ය:
"1960 ගනන්වල හතුරා බලට පිටින් යයි බල සිතුවෙහි
ය, වෙනත් වචනවලින් ක්වහොත්, පොලිස්
නිලධාරියෙකු, ආන්ත්‍රික, පද්ධතිය යනාදියයි. එහත්
සැබැවින් ම කාරනය එය නොවේ. කොහොත්ම එය
නොවෙයි. ගැසිස්ටිවාදය බෙහෙවින් ගුප්තය, අප නැම
විටම එය පතිනිෂ්පාදනය කරන්නෙම්. (3)

මෙම තාක්ෂණයේ ඉතා නිශ්චිත සමාජ හා දේශපාලන අරමුණක් වෙනුවෙන් සේවය කරයි. මානව යිෂ්ටවාරයේ වර්ධනය සඳහාත්, වඩා යහපත් ලේඛයක් සඳහාත් වෙහෙසවීමේ ප්‍රයෝගනය කුමක් ද? එම පරිග්‍රූහයේ පදනමෙහි ඇති වින්තන රුපාකාරයන් ඇතුළතම හොලොකෝස්ටය තුළ ප්‍රකාශිත වූ සමාජ පරිභානිය හා වනවාරිත්වය බිජි කරවන විසඳුව පවතී නම් අවසාන විග්‍රහයේ දී ගැසිස්වාදයේ බිජ අප සියලුළුන් තුළ ම පවතී. තිබුරුදී කොන්දේසි පවත්තෙන් නම් ඒවා පිබිදෙනු ඇති.

දේශපාලන වැදගත්කම්ත් නොඅඩු,
හොලොකෝස්ටරය පිළිබඳ වෙනත් න්‍යායක් ද ඇතු.
එනම්, ගැසිස්ට්වාදය පැනනැගුනේ ධඛෙස්ටර කුමයේ
ප්‍රතිසතිකාවන් කුලින් නොව, නාසින් විසින් ආරක්ෂා
කරන ලද සමාජ පර්යායට අසම්බන්ධිතව, පුදෙක්
මුවුන්ගේ සාපරායි ක්‍රියාවලිනි. කෙසේ නමුත්, නාසින්
ඡර්මන් රාජ්‍යය අත්පත් කර ගැනීමට සමත් වූ අතර,
එය මුවුන්ගේ මිනිමරු වර්ගවාදී අරමුණු ක්‍රියාවට නැගීම
සඳහා යොදා ගත්තේය. මේ අනුව ඡර්මන් ධනපති
පන්තිය වශයෙන් භාර ගත යුතු නැතු. මන්ද, එය සමාජයේ
අන් සියලුලන් මෙන්ම නාසි ආධිපත්‍යයට යටත්වී
තිබේමය. ඡර්මන් පාලක ප්‍රහුව තිරයේ තිරිමට අමතරව
මෙම න්‍යාය, මැත කාලවල දී දේශපාලනිකව ඉතා
ප්‍රයෝගනවත් යැයි ද ඔප්පු කර තිබේ. මක්තිසා ද යත්
කොටුනක හෝ ප්‍රාදුරුහුත විය හැකි තවත් හිටිලර
කෙනෙකු වැලැක්වීමට “ලෝක ප්‍රජාව” පාඩම් උකහා
ගත යුතු ය යන අදහස එය දරා සිටින බැවිනි.

පෙනී යන පරිදි එය ප්‍රංශනීය ඉලක්කයක්. එය එසේ සිදු වෙයි, කෙසේ නමුත් “ලෝක ප්‍රජාවගේ” අදහස් තැමවිටම ප්‍රධාන බලවතුන්ගේ අවශ්‍යතාවයත් සමඟ සම්පාත වන බව පෙනී යයි. ඒ ආකාරයෙන් ඔහු නව හිටිලරුය යන පදනම මත ඉරාකයේ සඳාම් ඩුසේන් පාලනයට එරෙහිව යුද්ධ දෙකක් හා බෝල්කන්හි හිටිලරුය යන පදනම මත සර්බියාවට හා ස්ලොබාචාන් මිලොසොවික්ට එරෙහි යුද්ධයක් අපට හමු වේ. 1990 දී ජර්මානු සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී - හරිත ආන්ත්‍රික, ජර්මන් අධිරාජ්‍යවාදයේ පැහැමට ලක්ව පැවති එම පැරණි බෝල්කන් රටවල තම මැදිහත්වීම දැන් යුක්ති යුක්ත කිරීමට හොලොකෝස්ටයේ පිහිට පැති ය. එය ප්‍රකාශ කළ පරිදි සියලුම ජාතින් අතරින් ජර්මනිය, හොලොකෝස්ටයේ පාඨම දැන ගෙන සිටි බැවින් තවත් ජනසාතනයක් වැළැක්වීම සඳහා මැදිහත්වීමක් සංවිධානය කළ යුතුව තිබුණි. 1990 ගනන්වල යුගෝස්ලෝවියාව බිඳ දැමීම තුළ ජර්මන් අධිරාජ්‍යවාදය ඉවුකළ තීරණාත්මක භූමිකාව, පැසුව දිගහැරැනු දරුනු ගැවුම සඳහා වේදිකාව සැකසු බව නිහවිම අමතක කරන ලදී.

මෙකින් නාසින්ට ප්‍රතිච්චීව මෙම දේශනය, නාසින් බලයට පැමිනීම මුළුප්‍රාග්‍ය වර්ගයා කුල පවතින සහඟ දූෂ්ඨත්වයේ ප්‍රතිච්චාකයක්, තුනත්වාදයේ එලයක්, එසේත් නැතිනම් නොවිසදිය හැකි භයානක අනතුරක නිමුවුමක් නොවන බව පෙන්වා දීමට ප්‍රයත්න දරයි. එය වනාහි, ජර්මානු ධනපති පාලක පන්තිය කමන් මුහුන දුන් සමාජ හා දේශපාලන අරුබුදයට ප්‍රතිච්චාර දැක් වූ ආකාරයයි. 1941 දී රුසියාට විරුද්ධිව දියත් කළ යුද්ධය හා ඉන් පැන නැගුණු “අවසාන විසඹුම” ජර්මානු අධිරාජුවාදයේ අවශ්‍යතාවයන් අනුව මෙම අරුබුදය විසඳීමෙහිලා නාසින් අත වූ වැඩ සහභනෙහි අවසාන ප්‍රතිච්චාර බව පෙන්වීමට මම උත්සාහ කරමි.

පලමුවෙන් ම නාසින් බලයට පැමිනියේ කෙසේ දැයි අපි විභාග කරමු. 1933 ජනවාරි 30 වැනි දා සිදුවූ, එනම් ජනාධිපති හින්ඩ්බර්ග් ජර්මන් වාන්සලර් වශයෙන් හිටිලර් පදවිප්‍රාප්ත කිරීම, නාසින් බලය ගැනීම සඳහා කළ අරගලයක කුල ගැනීමේ නොවිය. එදින ඔවුනු බලය අල්ලා නොගත්තේය. එය, ජර්මානු රාජුයයේ ප්‍රධානියා, ජර්මානු දේපල හිමි ප්‍රහුව වෙනුවෙන් හා ජර්මන් ව්‍යවස්ථාවේ රාමුව තුළ, ඔවුන්ට බාර දුන්නේය.

මහාවාරය ඉයන් කරෝෂේ තිවැරුවේ ප්‍රකාශ කළ පරිදී හිටිලර්ගේ ම ක්‍රියාවන්, “මුහු බලයට ගෙන ඒම තුළ හිමිකර ගන්නේ දෙවැනි ගනයේ වැදගත්කමක් පමනි.” ජනාධිපති කාර්යාලය තුළ පැලපදියම්ව තිබුණු අධිකාරී බලයන් විසින් පිටුබලය දුන් වාන්සලර් පදවිය ගැනීම යන, හැකි ඉහළම පංතුව සඳහා ඉදිරිපත්වීමේ හා මිනැම සම්මුතියක් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ ඔහුගේ ප්‍රතිපත්තිය අවසානයේ දික්‍රියාට වනගත ලද නමුත් “මේ සියල්ල හිටිලර්ගේ ම ක්‍රියාකාරකම්වලට වඩා අනුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රතිපලයයි.” (4) -

1933 ජනවාරි 30 වැනි දා තීන්දුවලට මග පැදු දේශපාලන අරුබුදය තුළ දමන ලද සියලු උපාමාරු අනාවරනය කිරීමට ගියෙහෙත් අපට දී ඇති වේලාව ඉක්ම යනු ඇත. මේ විෂය ගැන වෙළුම් ගනනාවක් ලියා ඇත. ප්‍රධාන හැරීම් ලක්ෂ්‍යයන් පමනක් පෙන්වා දීමට මට ඉඩ දෙන්න.

ප්‍රථම ලෝක යුද්ධය නිමාවේ හා 1918 නොවැම්බර 09 දින කිසිසර් නෙරපා හැරීමෙන් පසුව ගතවූ පසු පස් විසර තුළ ජර්මනිය, දේශපාලන අරුබුද හා විෂ්ලේෂණ අරගල මාලාවකින් අලලාගත් අතර 1923 ගිම්හානය අවසානයේ හා පරත් සංතුව මුළ දී වර්ධනය වූ විෂ්ලේෂණ තත්ත්වයන් මෙය කුලගැන්විනි. කෙසේ නමුත්, ජර්මන් කොමිෂනිස්ට් පක්ෂය (කේපීඩී) 1923 බක්තොබරයේ දී සැලසුම් කළ නැගිටීම අතහැර දැමීමත් සමග මෙම තත්ත්වය නාටකාකාර ලෙස වෙනස් විය. විෂ්ලේෂණ ගබ්ඩා කිරීම මගින්, විභාල වශයෙන්

ඇමරිකාවෙන් ගලා ආ නය ප්‍රාග්ධනය හරහා ජර්මන් ආර්ථිකය හා එහි දේශපාලන පද්ධතිය තැවත ස්ථාවර කර ගැනීමේ දේශපාලන කොන්දේසි නිර්මානය කළේය. එහෙත් 1920 ගනන්වල අවසානය වන විට මෙම නය ගලා ඒම වියලි යමින් හා 1928-29 වන විට ජර්මන් ආර්ථිකය පිරිහිමට පටන් ගෙන තිබුනි. අවපාතය ගැනුරු වෙන් ම ජර්මානු කාර්මික ධනපති පන්තිය වයිමර් සම්භාන්ඩුව යටතේ කමිකරු පන්තියට ලබා දුන් සහන කෙරෙහි දැක්වුයේ වැඩ්ඩින සතුරුකමකි. සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් (එස්පීඩී) හා ප්‍රධාන ධන්ත්වර පක්ෂවලින් සඳුම්ලත් සභාග ආන්ඩුව සහනාධාරවලට මුළු පහසුකම් සැපයීම හා බැඳුණු ගැටුමකින් ඇද වැටුනු විට 1930 මාර්තුවේ දී අරුබුදය ඉස්මත්තට පැමිනියේය.

1930 සැප්තැම්බර මැතිවරනය, ජර්මන් දේශපාලන හැඩාතලයෙහි විභාල වෙනසක් අත් දුවවේය. සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන්ගේ ජන්ද සියයට 6 න් වැටුනි, කමිකරු පන්තියේ වාම නැගුරුවක් සලකුනු කරමින් ජර්මන් කොමිෂනිස්ට් පක්ෂය (කේපීඩී) ජන්ද සංඛ්‍යාව සියයට 40 කින් වැඩි වුනි. එහෙත් ඉතා වැදගත් ප්‍රතිච්චාර වූයේ නාසින්ගේ ජන්ද සංඛ්‍යාවහි අති විභාල වැඩ්ඩිමයි. රටෙහි නව වැනි විභාලතම පක්ෂයේ සිට් එය දෙවැනි විභාලම පක්ෂය බවට පත් කරමින් සියයට 700 ක වැඩ්ඩිමක් අත් විදි ය. යන්තම් ආසන 12 ක් දරමින් සිට් නාසිනු එය 100 දැක්වා වඩා වැඩි කරගත්හ.

මැතිවරන ප්‍රතිච්චාර විශ්ලේෂනය කළ ලියෙන් තොටිස්කි, ජර්මනියේ ගැසිස්ට්වාදීන් බලයට පැමිනීම දැන් සැබැ අන්තරාවක් යයි අනතුරු ඇත්තේය. මෙම අන්තරාය ජරාජය කළ හැක්කේ ජර්මානු කේපීඩීය පරිපූර්න නව දිගාන්තියක් කර යොමු කිරීමෙන් පමනක් යයි ලොට්ස්කි අවධාරනය කළේය. 1928 දී සැට්ලින්වාදීන් නායකත්වය දැරු කොමිෂනිස්ට් පක්ෂයේ හයවැනි සමුළුවේ දී සම්මත කරගත් “සමාජ පැසිස්ට්වාදය” පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය අහෝසි කිරීම අවශ්‍ය විය. මෙම ප්‍රතිපත්තිය යටතේ, කේපීඩීය, කාර්මික කමිකරු පන්තියේ අතිවිභාල කොටසකින් යුත්ත වූ සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පක්ෂය හා එහි සාමාජිකයින් “සමාජ ගැසිස්ට්වාදීන්” ලෙස නම් කරමින් වේද්දනා කළ අතර නාසි තර්ජනය පරාජය කිරීමට කමිකරු සංඛ්‍යානවල “ඒක්සත් පෙරමුනක්” ගොඩ නැගිමට විරුද්ධ විය. එක්සත් පෙරමුනක් සඳහා සටන් කිරීමෙන්, රැනියා “අඩු නපුර” ලෙස වයිමර් සම්මත සභාන්ඩුවට මෙන්ම එස්පීඩීයේ හෝ අනෙකුත් පක්ෂවල නායකයින්ට සහාය දැක්වීමක් අර්ථ ගැන්වෙන්නේ නැති නමුත් එහි අරමුන වන්නේ, නිශ්චිත ප්‍රාග්ධනය පියවරයන් හරහා කමිකරු පන්තියේ එහිතින් එහින් ප්‍රයත්න අරමුන බවත් විශ්චිත විය.

“ନୈଷିଜେବିଲାଦ୍ୟ, ଭୁଦ୍ର ପାଲିଗେହିମେ କୁଳ୍ଯକ୍, ମିଳେଲିତ ବଲ୍ୟକ୍ ହା ପୋଲିଜେ ହିତନାଯକ୍ ନୋବନ୍ତେନ୍ ଯ. ନୈଷିଜେବିଲାଦ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ର, ଦିନେଶ୍‌ଵର ଜମାତଯ ତୁଳ କମିକର୍ଟ ପ୍ରତ୍ୟାନିନ୍ତ୍ରାଲୁବାଦ୍ୟେ ଚିଯାଙ୍କ ମ ମୁଲ୍ୟନ୍ ରଙ୍ଗପା ଧୀତେମେ ଜୁଲିଙ୍ଗେଷି ଆନ୍ତ୍ରବ୍ଲାକ୍ଷମ ପଢ଼େଦିଯକି. ନୈଷିଜେବିଲାଦ୍ୟେ କରତିଲସି, କୋମ୍ପିନିଜେବି ପେରମୁନ୍ତ ବଲ ଆନ୍ତିଯ ଲିନାଇ କିରିମ ପଲନକ୍ ନୋବ ଜମାତନ ପନ୍ଥିଯମ ବଲନିକାରୀ ଲେଜେ କାକୋବାଗନ୍ତିନା ତନ୍ତ୍ରଯକ ରଦ୍ବା କୈନିମଣି. ମେ ଉଲକ୍ଷକିଯ ଚାନ୍ଦିବା କମିକର୍ଟଲୁନିରେ ଉତ୍ତାମିନ୍ ଲିଫ୍ଟଲୁବାଦ୍ୟ କନ୍ତ୍ରବ୍ଲାକ୍ ରାରିରିକବ ଜମ୍ବୁଲ ସାତନାଯ କିରିମ ପଲନକ୍ ପ୍ରମାନବତ୍ ନୋରେ. ତେ ଚାନ୍ଦିବା ଚିଯାଙ୍କମ ଚିଲାଦିନ ହା ଜେବେଲିତା ଚାଲିଦିନ ତଳା ଧୀତେମ୍ ଦ, ନିର୍ବଦନ ପନ୍ଥିଦେବେ ଚିଯାଙ୍କ ଆରକ୍ଷକ ଲୈର କବେଚାଙ୍କ ଲିଙ୍ଗଧୀତେମ୍ ଦ, ରତିରଶ ହତରେନ୍ ତୁନକ କାଲ୍ୟକ୍ ତିଜେଜେସେ ଜମାତ ପ୍ରତ୍ୟାନିନ୍ତ୍ରାଲୁବାଦ୍ୟ ହା ପନ୍ଥିଦ୍ୟ ଜମିତି ଲିକିନ୍ ଦିନା ଗନ୍ ଚିଯାଙ୍କଲ ରଙ୍ଗପା ଧୀତେମ୍ ଦ ଅତ୍ୟାଵଶ୍ୟାଯ. ଅବସାନ ଲିଗ୍ରେହଦେବେ ଦି, କୋମ୍ପିନିଜେବି ପକ୍ଷକ ଦ ପଦନାମିବ ଚିରିଯେ ମେମ ଶ୍ୟାଗୁହନ ମିତିଯ.” ତୋରିଜେକି ଶିଖେ ପାହେଦ୍ଵିଲ କଲେଯ.

1930 රසික්ස්ටාගයේ මැතිවරනයෙන් පසුව
 පාරලිමේන්තු පාලනය මුළුමනින් ම පාහේ
 අවසානයකට පැමිනියේ ය. කතොලික පදනමක් ඇති
 මධ්‍ය පක්ෂයේ සාමාජිකයෙකු වූ වාන්සලර් බෘතිනින්ගේ
 ආන්ඩ්වුව, ජනාධිපති හින්චන්බර්ගේ අනුබලය දේ අයා
 මාලාවක් මගින් පාලනය ගෙන හියේය. නව
 මැතිවරනයක් නාසීන්ගේ තත්ත්වය ගක්තිමත් කරනු ඇත
 යන නිගමනයේ සිටි එස්පීඩ් යෝ "ඉවසා දරාගැනීම"
 හරහා බෘතිනින්ගේ ආන්ඩ්වුව බලයේ රුතුනි. කෙසේ හේ
 නාසීන් මැතිවරන ගක්තියක් අත්පත් කර ගැනීමට සමත්
 වී නම් එසේ වූයේ, එස්පීඩ්, කම්කරු පන්තිය
 පාරලිමේන්තුවාදයේ හා නීතියට ගරුකිරීමේ සීමාවන්
 තුළ හිරිකිරීම හා මොනායම් හේ විප්ලවාදී අරගලයක
 වර්ධනයට බාධාකිරීමට එය අධිෂ්ථානයිලි වීමේ
 හේතුවෙනි.

තත්වය නිසගයෙන් ම අස්ථාවර විය. බැහින් පාලනය එස්පීඩීයේ හා වෘත්තීය සම්මි නිලධරයේ සහාය මත වාරු වූ අතර, මවුනු පිළිවෙළින් කමිකරු පන්තියේ ක්‍රුෂ්ණිමිහුත හා මන්දේදේන්සාහි සහයෝගය මත රුදුනහ. එහෙත් ලොටිස්කී පෙන්වාදුන් පරිදි මේ තත්වය, එන්ට එන්ටම ජර්මානු දහනපති පන්තියේ ප්‍රමුඛ කොටසකගේ අසන්ත්‍රෑයියට හේතු විය. එය අඩු පියවරක් පමණක් පෙරට තැබු තත්වයකි. සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීන් හා වෘත්තීය සම්මි නිලධරය විසින් කමිකරු පන්තිය මැඩපැවත්වුව ද දේශපාලන තත්වය තුළ විහාන්මකව බලගතු තර්ජනයක් බවට පත් වෙමින් කමිකරු පන්ති සටන් සංවිධාන අඛණ්ඩව පැවතුනි. මෙම සංවිධාන විනාශ කිරීම මගින් තර්ජනය ඉවත් කළ යුතුව තිබුනි.

මහා අවපාතයේ ගැඹුරුම අවධිය වූ 1932 වසර
පුරා මෙම අරුබුදය නොනැවති උගු විය. ගුම
බලකායෙන් සියයට 30 ක් රකියා විරහිත වූ අතර
බැංකු මාලාවක් කඩා වැටුනි. මැයි මාසයේදී බංතින්
ආන්ඩ්ව් බිඳු වැටුනු අතර හින්චින්බරග්, "පක්ෂවලට
ඉහලින්" ආන්ඩ්ව් පිහිටුවීම සඳහා ඒරුසියානු
වංශවත්තෙකු වූ ප්‍රාන්ස් වොන් පැලේන් වෙත හැරුනි.
1932 ජූලි මාසයේ දී නව මැතිවරනයක් පවත්වන ලදී.
නාසිජු ජන්ද වලින් සියයට 37.4 ක් දිනාගත් අතර
එස්පීඩිය භා කේපීඩිය වෙන වෙනම ජන්ද වලින්
සියයට 36 ක් දිනා ගත්තේ. රයික්ස්ටාගයේ ලොකුම තති
පක්ෂය නාසින් වුවත්, තමන් පුරුන බලනල සහිතව
වාන්සලර් පදනම් පිහිටුවන ලෙස හිටිලර් කළ ඉල්ලීම
හින්චින්බරග් ප්‍රතික්ෂේප කළේ ය. ඒ වෙනුවට
හින්චින්බරග්, වොන් පැලේන් පත්කලේය. සැපේතාම්බර
21 දා නව රයික්ස්ටාගය රස්වුවිට පැලේන් පාලනය
513 ට 32 ක් ලෙස හෙලා දැකීමට ලක් විය. රයික්ස්ටාගය
නැවත විසුරුවා හැර නොවැම්බර 6 වැනි දා නව
මැතිවරනයක් පවත්වන ලදී. මෙහිදී නාසි ජන්ද
සංඛ්‍යාව මිලියන දෙකකින් පහළ වැටුන අතර
කේපීඩියේ ජන්ද සංඛ්‍යාව ඉහළ ගියේ ය. රෝග සති
ගනන 1933 ජනවාරි 30 වැනි දා හිටිලර් බලයට ගෙන
ඒමෙන් හිතිපෙන්තට තැගුනු උපාමාරු මාලාවකින්
සලකුනු විය.

දහැන්ස්වරයේ ඉතා බලගතු කොටස් වයිමරු ප්‍රජාතනත්ත්වාදයෙන් නිදහස් වීමටත්, සංවිධිත කම්කරු පන්තිය තලා දැමීම සඳහාත් එක්රෝක් විය. කෙසේ නමුත්, හින්ඩ්චින්බරග් හිටිලර්ට බලය පැවරීම ප්‍රතික්ෂේප කළේය. මන්ද යත්, සමාජයේ පහල තලයේ සිට හදිසියේ මතු වූ පොනොස්තුත්ගෙන් ද අර්ථ අපරාධකරුවන්ගෙන් ද සුශ්‍රම ලත් කළේයක් වූ නාසීන් වෙත බලය පැවරීම ගැන දහැන්ස්වරයේ හා ඉඩම් හිමි ප්‍රභුව තුළ පැවති කන්සේස්ලේල තිසා ය. එහෙත්, 1932 අග වන විට, දේශපාලන අර්ථදය නොසලකා හැරීමෙන් ඇති වියහැකි අන්තරාය, නාසී පාලන තන්තුයිකන් ඇති විය හැකි අපහසුකාවයට වඩා බරපතල බව එන්ට එන්ටම පැහැදිලි වෙමින් තිබුණි.

1917-1923 සිදුවීම් පිළිබඳ මතකය කවමත් පහව
ගෙස් නොතිබුනු නිසාම ජරමානු දහේශ්වරයට,
එස්පීඩීයේ ගැනිකම ද කේපීඩීයේ දේශපාලන
බංකොලොත් කම ද තිබියදී වුවත් සමාජ විප්ලවය
හැම එ පවතින අනතර විය.

පරස්වාලී ලෙස, හිටිලර බලයේ තැබූමෙහි තිරනය අසිප්පේරනය කළ කරුණුවලින් එකක් වූයේ, නොවූම්බර මැයිලටරනයේ දී නාසින්ගේ ජන්ද සංඛ්‍යාවේ සැලකිය යුතු පහත වැට්ම භා එම පක්ෂය ඇතුළත වර්ධනය වන්නා වූ අරුණුදය පිළිබඳ සංයුතය. පසුගිය අවුරුදු දෙක ඇතුළත නාසින් පසුපස ඇතුළු

සුළු ධෙන්ස්වරය හා ගොට් ජනතාව දැන් පිටතට ගමන් ගැනීම අරණා ඇත්තම්, ඔවුන් යා හැක්කේ කොහාට ද? සමහර විට කේපීඩිය දෙසට ය. තවද, කමිකරු අරගලවල පුනාරාගමනයක් විය හැකිය යන බිය දැල්වමින් ආර්ථිකය යහපත්වීමේ සලකුනු ද විය; 1932 බරලින් ගමනාගමන සේවකයින්ගේ වර්ජනය අනතුරු ඇගැවීමක් විය. මෙම තත්ත්වයන් යටතේ, දේශපාලන අරුබුදය අවසන් කිරීමේද ජර්මානු ප්‍රාග්ධනයේ ඉල්ලීම් ඉවත් කිරීමට අත්‍යාවශ්‍ය වන ආකාරයේ පාලනයක් ස්ථාපිත කිරීමේ හා කමිකරු පන්තිය තුළ දැමීමේ වරපූත්‍යයක් සහිතව, වොන් පැපේන්ගේ වචනවලට අනුව “කුලියට ගැනීම,” නාසීන් වෙත බලය පැවරීමට තීන්දු කෙරිණි.

දේශපාලන අරුබුදය පුරාවට ම, ස්වේලින්වාදී කේපීඩිය හා මොස්කෝවේ කොමින්ටර්නය (කොමිසුනිස්ට් ජාත්‍යන්තරය) එක්සත් පෙරමුනු උපායට තම විරුද්ධත්වය තොකවා පවත්වාගෙන ගියේ ය; එක්සත් පෙරමුනා අවශ්‍ය වුයේ එස්පීඩි සාමාජිකත්වය තුළ මේ වනවිත් හිර වී සිටි කමිකරු ජනතාව දිනා ගෙන ඔවුන් කේපීඩිය වෙතට ගෙන එමට හා කමිකරු පන්තියේ ස්වාධීන ගක්තිය බලමුලු ගන්වා ඒ මගින් ජනතාව නාසී පක්ෂයෙන් ඉවතට ගැනීමට ය. දේශපාලන මූලෝපාය, නිලධාරීවාදී අවසන් නිවේදනවලට හා හිස් සටන් පායවලට ආදේශ කෙරින්: “සාමාජ ගැසීස්ට්වාදය”, “පහල සිට එක්සත් පෙරමුනා”, “හිටිලර්ට පසු අපේ වාරය” හා පැසියාවේ සාමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආන්ඩ්ව ඉවත් කිරීමට උත්සහගත් නාසීන් නායකත්වය දුන් ජනමත විවාරනයට සහාය දැක්වීම්. මෙහි ප්‍රේෂ්පලයක් ලෙස, මෙතෙක් දක්නට ලැබුනු දේශපාලනීකව වර්ධනය වූ ඉතාම බලගතු සාමාජවාදී කමිකරු ව්‍යාපාරය පරාජය කරන ලදී. එය ඉතිහාසයේ කමිකරු පන්තිය ලත් දැවැන්ත ම පරාජයයි.

නාසී පක්ෂයේ කාර්යභාරය වතා වූ ඉතා විවාදාත්මක ප්‍රශ්නවලින් එකක් වී ඇත්තේ ජර්මන් මහා ව්‍යාපාරයන්ට එහි ඇති සම්බන්ධයයි. ඇමරිකානු ඉතිහාසයෙකු වූ හෙතුරි ඇශ්ට්‍රේලි ටරනර ගේ *German Big Business and the Rise of Hitler* (ජර්මානු මහා ව්‍යාපාර හා හිටිලර්ගේ නැගිම්) නමැති කානිය නාසී පක්ෂයේ නැගීමට හා වැඩිමට මහා ව්‍යාපාරයන්ගේ මුදල බෙහෙවින් තීරණාත්මක වුයේ නැතැයි දැක්වීමට සැලකිය යුතු දුරක් ගමන් ගනියි. සත්‍ය කරුන කුමක් වුවත්, ජර්මානු මහා ව්‍යාපාර වයිමර සම්බන්ඩ්වට හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට ගැඹුරින්ම සතුරු වූ අතර, එය කමිකරු පන්තිය මිරිකා දැමීම සඳහා අධිපතිවාදී පාලනයක් ස්ථාපිත කළේ යයි ටරනරගේ ම කානිය පෙන්වා දෙයි. එවැනි පාලනයක් ආරක්ෂා කිරීමේ එකම ස්ථාවර විකල්පය නාසීන් බලයේ පිහිටුවීම වූ විට, මහා ව්‍යාපාර 1933

මාර්තු 05 වැනි දා මහ මැතිවරනය සඳහා නාසී පක්ෂයට විගාල මුදලක් සපයමින් තම සහයෝගය ගොනු කළේ ය; ප්‍රේෂ්පලය කුමක් වුවත් වයිමර කුමය අවසන් කරන අතර මාක්ස්වාදය ද උප්ටා දමනු ඇති බවට හිටිලර් දුන් පෙරෙන්දුව මත එසේ සිදුවිය.

ගැසීස්ට් පාලනය බලයට පැමිනීම, ජර්මනිය තුළ පැවති යෝඛ සමාජවාදී කමිකරු ව්‍යාපාරය මතුකල අන්තරායට දහපති පන්තියේ සාපු ප්‍රතිචාරය විය යන්න 1960 ගනන්වල මා ශිෂ්‍යයෙක්ව සිටි කාලයේදී පළල්ව වටහා ගත් දෙය විය. පසුහිය අවුරුදු 25 ක පමණ කාලය තුළ මෙම වැටහිම අඛන්ඩ ප්‍රහාරයකට ලක්ව තිබේ.

ශ්‍රී තානා ඉතිහාසයේ මයිකල් බරලේ, දක්ෂිනාංසික වික්ලී ස්ටැන්බ්ර්බ් පුවත්පතෙහි 2005 අවසන් හාගයේදී ප්‍රකාශයට පත් කළ ලිපියක් තුළ මෙසේ සටහන් කළේ ය: “අවුරුදු 20 ට පෙර මානුතන ජර්මානු ඉතිහාසය ඉගැන්වීම ආරම්භ කළ විට, මහා ව්‍යාපාරවල ඒ හෝ මේ මූලයන් යොදාගෙන ගැසීස්ට්වාදය මත දේශපාලනය පැවත්වීම මාක්ස්වාදී උත්සාහයට සැලකිය යුතු අවධානයක් යොමු කිරීම ඒ වන විටත් යුතුකමක්ව පැවතනි. පොත්පත්වලින් වැඩි සංඛ්‍යාව වාමාංශයට නැතුරු විද්‍යාප්‍රේරීන්ගේ වූ අතර, ගැසීස්ට්වාදය පිළිබඳ පන්ති (දේශන) රැඩිකල් වාටියේ දැවැනු අසමානුපාතික සිප්න් සංඛ්‍යාවක් ඇද ගැනීමට සමත් විය. එතැන් සිට කාරනා වෙනස්වී තිබේ. මේ දිනවල නාසීවාදය, “වර්ගවාදී තත්ත්වයක” ප්‍රහේදායක් ලෙස හෝ ආමේෂක ආගමකට සමාන පැවැත්මක් ලෙස පවා සාකච්ඡා කිරීම සාමාන්‍ය දෙයකි. (6)

2001 දී ප්‍රකාශිත, *The Third Reich: A New History* (තුන්වැනි රයිකය: නව ඉතිහාසය) නමැති කානියක, “දහවාදය හා ගැසීස්ට්වාදය අතර සම්බන්ධය පිළිබඳ ලෝලී වින්තන ගුරුකලය” වරනර විසින් පරිපූර්නවම බිඳ දමා තිබුනු බව බරලේ කියා සිටියි. (7) බරලේට අනුව, නාසීවාදය “දේශපාලන ආගමක්” වැනි දෙයක් වූ අතර එහි නැගීම හා එය කළ අපරාධ දහවාදයට සම්බන්ධ කළ තොහැක.

නාසී ව්‍යාපාරය හා මහා ව්‍යාපාරිකය අතර සම්බන්ධය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය නුදේක් අරමුදල් සැපයීමේ මට්ටමින් පමණක් වියකි ගොස් තොමැතැ. නාසී පක්ෂය, එය පිවුපසින් සිට තුල් අදින මහා ව්‍යාපාරිකයින්ගේ යම් ආකාරයක කල්ලියක් විය යන අදහස මාක්ස්වාදී ව්‍යාපාරය කිසිදා දැරුවෙම් තැත. කෙසේ වෙතත්, නාසී ව්‍යාපාරයේ සංකල්ප හා දෘෂ්ඨීය ජර්මන් අධිරාජ්‍යවාදයේ ගැඹුරුම අවශ්‍යතාවයන්ට හා අහිලාජයන්ට සම්බන්ධ තැනැයි මින් අදහස් තොවේ.

නාසි ව්‍යාපාරයේ දැංච්ලීය හා ජර්මන් අධිරාජුවාදයට ඇති එහි සම්බන්ධය සලකා බැලීමේදී, යුදෙව් විරෝධය පිළිබඳ හිටිලර්ගේ ම පැහැදිලි කිරීම්වලින් පටන් ගනිමු. ඔහු සමහර අවස්ථාවල දී සිය ව්‍යාපාරයේ ගමන් මගෙහිදී, ආගමික සංක්ල්ප හා ඇදහිලි පාවිච්චි කළ ද යුදෙව්වන් වෙත වූ හිටිලර්ගේ වෛවරය ක්‍රිස්තියානි පල්ලියේ ඉගැන්වීම් මත පදනම් නොවේ ය. කමිකරු පන්තිය මත පදනම් වූ ජනතා සමාජවාදී ව්‍යාපාරවල වර්ධනයට ප්‍රතිප්‍රහාර දීමට උත්සාහ කිරීමේදී 19 වැනි සියවසේ පසු හාගයේ දී වර්ධනය කරන ලද වර්ගවාදී ප්‍රවාදයන් තුළ එය මුල් බැස තිබුණි. නිර්ධන පන්තිය මැඩීමට හා ජාතියේ අවශ්‍යතාවයන්ට එය යටත් කිරීම සඳහා සුළු ධන්ත්වරය හා ගොවී ජනතාව බලමුළු ගැන්වීමේ මාධ්‍යක් ලෙස යුදෙව් විරෝධය දැකැගනු ලැබේනි. එම වැඩසටහන ඉතා නිශ්චිතව ජර්මන්‍ය මහා ව්‍යාපාර හා ඉඩමිනිම් ප්‍රහැවි අවශ්‍යතාවන් සඳහා වුවකි.

1923 ඔක්තෝබරයේදී මියුතිවි හි කුමන්තුනයක් සැලසුම් කිරීමේ කාරනාව මත සිරගත කර සිරින අවධියේ - ඉතා සුබෝපහෝගි සිරගත කිරීමක් ලෙස යමෙක් සටහන් කරගත යුතුය - ඔහු සියින් ලියන ලද මෙන්තාමින් කානියෙහි හිටිලර්, ඔහුගේ යුදෙව් විරෝධය, මාක්ස්වාදය කෙරෙහි ඔහුගේ වෛවරය හා බැඳුනේ කෙසේ දැයි විස්තර කරයි.

යුද්ධයට පෙර වියානාවේ යුදෙව් ප්‍රශ්නය සමග පොර බැඳීමට පටන්ගේ පසුව සිය දැස් වසා පැවති පටල ඉවත්ව ගිය බව ඔහු ලියුවේ ය. "යුදෙව්වා වනාහි සමාජ ප්‍රජාතනන්ත්වාදයේ නායකයා යයි හදුනා ගතිම්" ... "මම මාක්ස්වාදී ඉගැන්වීම් වඩා ගැඹුරින් හාරා බැඳු කළ.... ඉරනම විසින් ම මට යට සඳහන් උත්තරය ලබා දුන්නේය. මාක්ස්වාදය පිළිබඳ යුදෙව් ප්‍රවාද ස්වභාව ධර්මයේ උත්ම මූලධර්මය ප්‍රතික්ෂේප කරන අතර බලයේ හා ගක්තියේ සඳාකාලික වරුපසාද, ජනතාවන්ගේ සමස්තය හා ඔවුන්ගේ මහත් බර මගින් විස්තාපනය කරයි. එමෙස ම එය මිනිසාගේ පොරුෂයේ අගය ප්‍රතික්ෂේප කරයි. ජාතිකත්වයේ හා වර්ගයේ වැදගත්කමට විරැද්ධ වෙයි. ඒ මගින් මනුෂ්‍යත්වයේ පැවැත්මෙන් තාර්කික පදනම් හා සංස්කෘතිය ඉවත් කරයි." (8)

මාධ්‍යවේදී කොන්රඩ් හේඛින්, සිය හිටිලර් වරිතාපදානයෙහි සඳහන් කළ පරිදි, යුදෙව්වන් විසින් එයට නයකත්වය දුන් නිසා කමිකරු ව්‍යාපාරය ඔහු පිළිකුල් නොකළේ ය, තමන් කමිකරු ව්‍යාපාරය මෙහෙය වූ නිසා යුදෙව්වෙශ් ඔහුව පිළිකුල් කළේ ය. හිටිලර්ගේ යුදෙව් විරෝධය අවුලවා ලුයේ සමාජවාදී කාල් මාක්ස් ය. (9)

"වර්ගවාදී රාජ්‍ය" පිළිබඳ නාසි ප්‍රවාදය ඇංග්‍රීස් හිටිලර් විසින් නිර්මානය කරන ලද්දක් නොවේ. එය 19 වැනි සියවසේ අග හාගයේ දී හා 20 වැනි සියවසේ මුල් දශකයේ දී දක්ෂිනාංඡක විද්‍යාත් හා දේශපාලන කටයන් තුළ වර්ධනය කෙරුනු වර්ගවාදී නායායන් මාලාවක් මත හැඩිගැන්වුනි. වාර්ගික පවිත්‍රකරනයේ අවශ්‍යතාව හා "පිරිහිනු" මිනිසුන් ඉවත් කිරීම හෝ සම්බන්ධතාව මුල්කොටගත් භෞලොක්ස්ප්‍රයට, සංක්ල්පමය පදනම් සකසනු ලැබූ වාර්ගික පහත්කම පිළිබඳ ප්‍රවාද, ජර්මනියට හෝ යුරෝප්‍රයට පමණක් සීමාවුවා නොවේ. එහි සමහර ඉහළම විශ්වවිද්‍යාල ද ඇතුළු ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ විශ්වවිද්‍යාල සංගම් මාලාව තුළ මේවා සාකච්ඡා කෙරුනි.

මෙම කාරනය පැහැදිලි කිරීම සඳහා 1922 දී ප්‍රකාශයට පත් කෙරුනු ලොත්තෝප් ස්ටොබාර්ඩ් නමැති බොහෝ ඉහළින් ගෞරවයට පාත්‍රවුන කතුවරයාගේ, *The Revolt Against Civilization: The Rise of the Under Man* (ශිෂ්ටවාරයට එරෙහි කැරල්ල: පිඩිතයාගේ නැගීම) නම් පොගේ ජේද කීපයක් උප්පා දැක්වීමට මට ඉඩ දෙන්න. ස්ටොබාර්ඩ් හාවඩ් විශ්වවිද්‍යාලයේ ආචාර්ය උපාධියරයෙකු වන අතර ටොරන් හාඩින් හා හර්බේ පුවර යන ඇමරිකානු ජනාධිපතිවරුන් දෙදෙනා ගේ ප්‍රජාසාවට ලක්වු අයෙකි. *The Great Gatsby* (ද ග්‍රේට් ගැට්ස්බ්‍රි) හි එය සඳහන්ව ඇතැයි යන්න ප්‍රසිද්ධ කරුනකි.

පිඩිතයා යන වචනය යෙදීම වැදගත් ය. නාසි ප්‍රවාදයන් සමග ඉතා කිවුවෙන් සම්බන්ධ වචනයක් වනුයේ අන්වර්මෙන්ෂ (untermensch) ය. එහි බොහෝවන් සාමාන්‍ය පරිවර්තය 'උප-මානවය' යන්න ය. එහෙත් සාහිත්‍යමය පරිවර්තනය "පිඩිතයා" (අන්චර්-මැන්) යන්නය.

ඔහුගේ නමින් යුත් තවත් ග්‍රන්ථයක් වන *The Rising Tide of Color Against White World-Supremacy* (සුදු ලෙස්ක ආධිපත්‍යයට එරෙහිව නැගෙන කුළු වඩිය) හි ස්ටොබාර්ඩ් එකල එතරම් සාකච්ඡා නොකෙරුනු කරනු සැලකිල්ලට ගනියි. පහත්, කුළු වර්ගයන් හා වාර්ගික පෙළපත් තාග සිටුවීම තුළ සුජනන විද්‍යාවේ (eugenics) කාර්යභාරය මගින් තරජනයට ලක්ව තිබීම ද එයට ඇතුළත් ය. සැලකිය යුතු කාලයක් මෙම ප්‍රශ්න සැලකිල්ලට හාජනය වී තිබුනු අතර 1920 ගනන්වල ලෙස්කය තුළ නව සාධකයක් හිස එස්වීය: එනම්, 1917 රුසීයානු විජ්ලවය හා ශිෂ්ටවාරයේ ලොකුම අන්තරාය ලෙස බෝල්ගේච්චාදයේ මතු වීම ය.

ස්ටොබාර්ඩ් සමානත්මකතාවයේ විසකරු විරැද්ධවාදීයක් විය. අසමානතාව ස්වභාව ධර්මය

තුළ ගැඹව ඇතැයි ඔහු ලිවේ ය. ශ්‍රීංචාලාරය ගක්‍ර වනුයේ සමහර වර්ගයන්ට පමණි. එපමණක් නොව, ශ්‍රීංචාල්වය අත්කරගත නොහැකි වර්ගයා සමාජය තුළ සිටීම සමාජයට ම තර්ජනයකි. මෙම සංකල්ප හා අත්වැළේ බැඳ ගත් රැනියා සූජනනයේ විද්‍යාව නැතහෙත් "වාර්ගික පහරදීම," සමාජ සංවිධානය සඳහා දුර දිග යන ගම්යන් ගැබිකර ගත්තේය.

ස්වේච්ඡාරච්ච අනුව, "අත්තරීතරයන් වැඩි කිරීම වර්ගයා ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලියකි, බාලහන්කාරී විලෝපනයන් වර්ගයා පවිත්‍රකරනය කළ ක්‍රියාවලියකි, බාලහන්කාරයෙන් විලෝපනය කිරීම වර්ගයාගේ අහිවාද්ධිය සඳහා වන අනිවාරය ආරම්භක ලක්ෂණයයි." වාර්ගික අහිවාද්ධිය පිරිහිමේ සංකල්පය සමග බැඳී ඇත. "පිරිහිම නොක්වා පැතිරෙන, නිරෝගී ජන සමුහයා දූෂණය කරන හා විනාස කරන, සමාජ හරයන් විනාස කරන, සමාජ බර වැඩි කරන පිළිකාකාර දිලිරයකි. සැබැවින්ම පිරිහිම සමාජය අංගවිකල කරනවා පමණක් නොව එහි පැවත්මට ම තර්ජනය කරයි.... අපගේ සමාජ ව්‍යාධි වැඩි වශයෙන්ම පිරිහිමේ නිපැයුම්ය, පිරිහුන කොටස් අතුගා දැමීම වෙන ඕනෑම දෙයකට වඩා එවා විසඳීමකි. එහෙත් පිරිහිම අතුගා දැමීය හැකිකේ පිරිහුන කොටස අතුගා දැමීමෙන් ය. මෙය සමාජ කාරනයක් නොව වාර්ගික කාරනයකි.... අයෝග්‍ය පුද්ගලයන් මෙන්ම අසාධාරන සමාජ තත්ත්වය ද අතුගා දැමීය යුතු ය. (10)

මුවුන්ට එය කරා පැමිනිය නොහැකි බව ස්වභාවධර්මය විසින් ම ජ්‍යෙෂ්ඨ ගෙන තිබු තිසා පිඩිතයා ශ්‍රීංචාලාරයේ සතුරෙකු විය. එහෙත් දැන්, ප්‍රගතියේ හා ශ්‍රීංචාලාරයේ සතුරා වන පිඩිතයා ගුරන්වය අත් කරගනු ලැබේයි.

"සින්ඩිකල්වාදයේ හා එහි ගාබාවක් වන බොල්ගෙවික්වාදයේ වැදගත්කම අධිතක්සේරු කිරීම දුෂ්කර ය. ලෝකය මෙතෙක් දුටු ඉතාමත් හායානක සමාජ ප්‍රප්‍රවාහනය එය බව පැවැසීම අතිශයෙක්තියක් නොවේ. ඉතිහාසයේ පලමුවරට සින්ඩිකල්වාදය තුළ පිඩිතයා පිළිබඳ සම්පූර්ණ පරිනත දරුණනවාදයක් අපට හමුවේ - සැබැවින්ම රැසියානු බොල්ගෙවික්වාදය සමග අරඹා ඇත්තේ ශ්‍රීංචාලාරයට එරහි මහා විෂ්වයේ පුරුෂිකාවයි..... පිඩිතයා පිළිබඳ මෙම දරුණනවාදයට අද බොල්ගෙවික්වාදය යයි කියති." (11)

බොල්ගෙවික්වාදය ශ්‍රීංචාලාරයේ ද වර්ගයා ගේ ද පරම හතුරා විය, "අපගේ පැවැත්මේ සැම තත්ත්වකම" එය තර්ජනය කළේ ය, "අවසාන වශයෙන් එය, මිලෝචිත වූ ද වාර්ගිකව දිලිඛ වූ ද අතිශයින් තීව හා අපේක්ෂා හංග ලෝකයක් තුළට සියල්ල ඇද දැමීය." එබැවින් "වියදම ගැන නොබලා" බොල්ගෙවික්වාදය කුඩාකර දැමීය යුතුය.

තවද, වින්ස්ට්‍රින් වර්ලිල් ද ඇතුළු වෙනත් බොහෝ අය මෙන් ස්වේච්ඡාරච්ච ද, සමාජ විෂ්වාචාරි ව්‍යාපාරයෙහි යුදෙවිවන් ඉටුකළ වැදගත් කාර්යභාරය සටහන් කළේ ය, " මාක්ස් හා එංගල්ස්ගේ කාලයේ සිට අද සේවියට රැසියාව දක්වා, වැඩි වශයෙන් යුදෙවි බොල්ගෙවික්වාදී පාලනය දක්වා." (12) නාසින්ගේ වාර්ගික ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාවේ සියලු ම ප්‍රධාන මූලයන් ද එහි මාරාන්තික ගම්යන් ද මෙහි ඉදිරිපත් කෙරේ.

නාසි වැඩසටහනේ අනෙකුත් ප්‍රධාන සංරවක, විශේෂයෙන් ම ජ්‍යෙෂ්ඨ තත්ත්වයට සම්බන්ධ ඒවා, පුරුව දැක තුන පුරා දක්ෂිනාංසික කවයන් විසින් දියුණු කෙරී ඇත.

1901 දී, නාසි සංකාල්පය තුළ කේත්දිය තැනක් දැරු වාසස්ථාන හෝ පුස්ම ගැනීමේ ඉඩක් යන වචනය රුචිරික් රවිසේල් නම් ලේඛකයා විසින් වාත්තු කරන ලදී. මිනිසේකුගේ වර්ධනය නීරනය වූයේ ව්‍යාප්තවේමට පැවති ඉඩකඩ අනුව වූ අතර යහපත් මිනිසේකුගේ වැඩිමට හා දියුණුවට අවශ්‍ය ඉඩ තිබිය යුතු විය. රවිසේල්ට අනුව, වාර්ගික යහපත් කමේ අවශ්‍යතාවය මත ජ්‍යෙෂ්ඨ ප්‍රස්ථානයට ද, ප්‍රන්සය, බ්‍රිතාන්‍ය හා අනෙකුත් යටත් විෂ්ත බලවත්තනට මෙන් යටත් විෂ්ත තිබීම අත්‍යාවශ්‍යය.

රවිසේල් යටත් විෂ්තවල අවශ්‍යතාවය ගැන ලියන විට, අනායෝගී ව්‍යාප්ත වීමේ අවකාශය ලෙස යුරෝපා මහාද්වීපය දෙසට හැරුනෙහ. ජනපද අල්ලා ගැනීමට උත්සාහ කිරීම් සමග බැඳුණු ප්‍රක්ෂා වූයේ අඛන්වීව එහි විරැද්ධවාදීන් සමග හැජ්පෙන්නට සියුවීමයි. පාලක කවය තුළ පැවැත්ත වර්ගවාදී දාෂ්ටීය කාවැශ්‍යනු හමුදාවේ කොටසක්, විදේශීය ජනපද වෙනුවට රටට කිවුට ප්‍රදේශ වෙත බැඳීම හෙලි ය. 1912 දී ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද පොතක, ජෙනරාල් රුචිරික් බරන්හාරච් යුද්ධිය "ජ්‍යෙ විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතාවයක්" යයි දැඩිව කියා සිටියේ ය. යුද්ධියක් නොමැතිවූ කළ පහත් හෝ ක්ෂේර වන වර්ගය පහසුවෙන්ම, නිරෝගීව වැඩෙන මූලාංශයන්ගේ පුස්ම හිර කරති, ඉන් පසුව එලඟන්නේ සරව ලෝක පරිභානියයි." (13). 1960 ගනන් වලදී ඉතිහාසයූ ප්‍රිටිස් ගිෂර් සොයා ගත් පරිදි බ්‍රිතාන්‍ය ශාස්ත්‍රාලික ප්‍රජාවගේ තියුණු විරැද්ධත්වය මධ්‍යයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ තිබේ නැගෙනහිර ද ඇතුළු යුරෝපයේ විශාල සුම්භාගයක් අත්පත් කරගැනීමේ සැලස්මක් සකස් කර තිබුනි. "ගිෂර්ගේ නිබන්ධය" තියුණු මතහේද දැලුවයේ ය, මන් ද යන් එය, පළමු වැනි ලෝක යුද්ධියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ව්‍යාපාරයේ සැබැවින් තිබේ නැගෙනහිර ද ඇතුළු යුරෝපයේ විදේශ ප්‍රතිපත්ති අතර අත්‍යාවශ්‍ය පුරුෂක පිහිටුවූ බැවිනි.

මෙන් කාමින් යන සිය කංතිය තුළ හිටිලර් වර්ගය, යුදෙවි විරෝධය, පුස්ම ගැනීමේ ඉඩ හා බොල්ගෙවික්වාදයට එරහි අරගලය පිළිබඳ ප්‍රවාද

ඒකට ගැටුයිය. රුසියානු බොල්ගේවික්වාදය වනාති, විසිවෙති සියවසේ ලෝක පාලනය අල්ලාගැනීමේ යුදෙව් උත්සාහය ලෙස සැලකිය යුතු යයි මහු අවධාරනය කළේය. එබැවින් යුදෙව් ලෝක බොල්ගේවිකරනයට එරහි අරගලයේදී සෝචියට් රුසියාව කෙරහි පැහැදිලි ආකල්පයක් අවශ්‍ය වන්නේය. මෙය, තුෂ්ම ගැනීමේ ඉඩක් සඳහා ජර්මන් රිවය ව්‍යාප්ත කිරීම සමග අත්‍යන්තයෙන්ම බැඳී තිබුණි. මෙම ජාතිය ගක්තිමත් කළ යුත්තේ විදේශ යටත් විෂ්ක අල්ලා ගැනීමෙන් නොව, “මධ්‍යින්ම තුම්භාගයන් පෝෂනය කරනු ලබන” තුම්භාගයන් අත්පත්කර ගැනීමෙනි. මෙම සැලසුම් සියල්ල ඒකට ගෙන සිය “නැගෙනහිර ප්‍රතිපත්තිය” පිළිබඳ සාකච්ඡාවේදී හිටුල් මෙසේ ලිවිය.

සෝචියට් රුසියාව යුදෙවිවන්ගේ නායකත්වය යටතේ පැවති බැවින් ජර්මනියට එය ජයගැනීමේ අධිකිය ඇත. “දෙක ගනනාවක් තිස්සේ රුසියාව තම ඉහළ නායකත්ව ස්ථරය වෙත ජර්මානු න්‍යාෂේන්ගෙන් පෝෂනය ඇද ගත්තේ ය. අද එය මූලමතින්ම වාගේ දුරිහුත වී විනාශ වී ගොස් ඇතැයි සැලකිය තැක. අද එය ආදේශ කෙරෙන්නේ යුදෙවිවන් ගෙනි. තමන්ගේ ම සම්පත්වලින් අද රුසියානුවන්ට යුදෙව් දම්වැලෙන් බිඳී යා නො තැක. ඒ තරමම යුදෙවිවන්ට ද බලගතු අධිරාජු තුමදාටම පවත්වා ගෙන යා නො තැක. මහු ම සංවිධානයේ මූලිකාගය නොවන අතර එය කුනුවීමේ විසර ගෙඩිය බවට පත්ව තිබේ. නැගෙනහිර පර්සියානු අධිරාජු නැගි සිටියේ බිඳ වැටීම උරුමකර ගෙනය. රුසියාවේ යුදෙව් පාලනයේ අවසානය රාජ්‍යයක් වශයෙන් රුසියාවේ අවසානය ද වනු ඇත. ඉරනම විසින් අප මෙම මහා බෙදවාවකයේ සාක්ෂිකරුවන් ලෙස තෝරා ගෙන ඇති අතර, එය ජාතික වාර්තික න්‍යායයේ පරිපූර්නත්වය පිළිබඳ දැවැන්ත ම සනාථනය වනු ඇත.” (14)

ජයගහනය හා යටත්විෂ්කතකරනයේ මෙම සංකල්ප හිටුල්ගේ උමතුවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස යමෙකු සිතීම වැළැක්වීම සඳහා ඒවා බෙහෙවින් සමකාලීන සිද්ධීන් තුළ ස්ථීරව පදනම් වී ඇති බව පෙන්වා දීමට ඉඩ දෙන්න. 1918 නොවැම්බරයේ පලමුවැනි ලෝක යුද්ධිය අවසන් වූ විට ජර්මානු තුම්ය තුළ විදේශීය හමුදා රැඳී නොසිට අතර රිවය, රුසියාවේ කොටසක් ද සමග යුත්තේ විකාල කොටසක් තම අත තබා ගත්තේ ය. අධිරාජ්‍යයක් පිළිබඳ හිටුල්ගේ ඉදිරිදරුණනයේ ආරම්භක ලක්ෂාය වූයේ නැගෙනහිර අල්ලා ගැනීම වූ අතර එම විකාල ප්‍රදේශය බෞස්ටිලිටොවිස්ක් ගිවිසුම් වශයෙන් අනුව ජර්මනිය අල්ලා ගෙන තිබු ප්‍රදේශය යි. 1918 මාර්තු 03 වැනි දා බෞස්ටිලිටොවිස්ක් ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට සෝචියට් ආන්ඩ්වැලට බල කෙරින. ජර්මනිය විසින් අල්ලා ගත්

හුමියේ ප්‍රමානය මෙහි දැක්වෙන සිතියමෙන් බලාගත තැක.

අධිරාජු හා බෙබන්ස්රොම් පිළිබඳ හිටුල්ගේ සංකල්ප 1928 වසරේ ලියන ලද මහුගේ අපකාශිත *Second Book* (දෙවන පොතේ) තවදුරටත් සාරාංශගත කරන ලදී. එක්වාත් ප්‍රථම ලෝක සංග්‍රාමය තුළ සිදුවූ දෙවන විකාලතම වෙනස ලෙස සැලකෙන එක්සත් ජනපද ආර්ථික ආධිපත්‍යය තැකි එමේ ඇගුවුම් පිළිබඳ මහුගේ නිරික්ෂණය මෙහිදී අපට හමුවේ 1914 වන විට එක්සත් ජනපදය කවමත් නයකාර ජාතියක්ව සිටියේය. දෙකයකට පසුව එය ලෝකයේ ප්‍රමුඛතම මූල්‍ය බලවතා බවට පත්ව තිබුණි.

සිය ‘දෙවන පොත’ තුළ හිටුල්, එක්සත් ජනපදයේ ගෝලිය ආර්ථික ආධිපත්‍ය හා එය යුරෝපය මත ඇතිකළ පිචිනය පිළිබඳ සන්දර්හය තුළ ලෙබන්ස්රොම් සඳහාවූ අවශ්‍යතාවය විමසුමට ලක්කරයි. එවන තත්වයන් පිළිබඳ යුරෝපයීය සංකල්ප දැන් තිරනය වූයේ එහිම ආර්ථික ගක්ෂතාවන් මගින් පමනක් නොව, එක්සත් ජනපදයේ පවතින්නේ කුමන තත්වයක්ද යන්න ද මතය, කෙසේ වුවත් මූලික වෙනසක් පැවතියේය. ඒ, එක්සත් ජනපද ආර්ථිකය රද පැවතියේ වඩා විකාල අභ්‍යන්තර වෙළඳපාලක් මත වීමයි.

පැවති පර්යාය තුළ ජර්මානු ජනතාවගේ බලාපොරාත්තු අදුරු විය. හිටුල් ලියා තිබුනු ආකාරයට, ජර්මානු මිලටරිය හා දේපල හිමි පැලැනැතිය තුළ පදනම්ව සිටි සියලු දක්ෂීනාංඡික බලවේගයන්ගේ ඉල්ලීම වූ, 1914 දේශීමා යල පිහිටුවනු ලැබුවත්, එය ඇමරිකාවේ තීවන තත්වයන්ට සරිලන මට්ටමක් සහතික කිරීමට පවතා ප්‍රමානවත් නොවීය. ජර්මනිය 1914දී පැවතියාක් මෙන් ලෝක වෙළඳපාලව්ල සඳහා අරගලයකට තල්පුවනු ඇත.

හිටුල් අවධාරනය කළේ, තරගය තුළින් ජර්මනිය වඩා වඩාත් නිර්යාත වෙළඳපාලව්ල අත්පත්කර ගත්ත ද, යුරෝපයීය බලවතුන් ද ඒ ආකාරයම කටයුතු කිරීමට තැන් කරනු ඇතැයි යන කාරනය තිබියදී වුවත් ඇමරිකාව, දැන් බොහෝ ක්ෂේත්‍රයන්හිදී ලොකුම තරගකරුවා වන බවයි.

හිටුල් මෙසේ ලිවි ය: “එහි අභ්‍යන්තර වෙළඳපෙල් විකාලත්වය හා දෙනය, නිමැවුමේ පිරිවැය අඩු කරන නිෂ්පාදන මට්ටම්වලට හා එමගින් නිෂ්පාදන පහසුකම්වලට අවස්ථාව සලසන අතර, නිමැවුමේ පිරිවැය කෙතරම් පහත වැටෙන්නේ ද යන්, දැවැන්ත වෙතන ගෙවනු ලබදී වුවත් මිල අඩුකර විකිනීම කිසිසේත්ම කළ නොහැකි දෙයක් බව පෙනීයයි. මෝටර රථ කරමානතයේ වර්ධනය මෙහිදී අනතුරු අගවන උදාහරනක් සපයයි. නිදසුනක් වශයෙන් ජර්මානුවන් වන අපි, අපගේ හාසාජනක වැටුප් මට්ටම් එසේ තිබියදී, සුළු ප්‍රමානයකට හෝ ඇමරිකානු තරගයට එරහිව සාර්ථිකව අපනයනය

කිරීමේ තත්ත්වයක නොසිටනවා පමණක් නොවේ; අප රට කුලම පවා ඇමරිකානු වාහන සීග්‍රයෙන් වැඩිවන ආකාරය අප නිරීක්ෂණය කළ යුතු ය. එසේ විය හැක්කේ අභ්‍යන්තර වෙළදපලේ විශාලත්වය හා එහි කුය ගක්තියේ මට්ටම හේතු කොට ගෙන පමණි. තවද, ඇමරිකානු මෝස්ටර රථ කරමාන්තයට අවශ්‍ය අමුදව්‍ය අධ්‍යන්චිව සැපයීම මගින් අභ්‍යන්තර අලෙවි සංඛ්‍යා සහතික කරන අතර ඒ කුලින් පමණක් අභ්‍යන්තර අලෙවි අවස්ථා හිග්‍රිම හේතු කොට ගෙන සරලවම යුරෝපය කුල යොදාගත නොහැකි නිෂ්පාදන විධිකුමවලට අවස්ථාව සැලැසී තිබේ. (15)

වෙනත් වචනවලින් කිවහොත්, ඉතිහාසයෙහි ඇඟිල් වූස් සටහන් කළ පරිදි, එම අවස්ථාවේ ගුම එලදායිතාවේ හා ඒ අනුව දනේශ්වර ලාභයේ ඉහළම වර්ධනය සලකුනු කළ ගොඩ්ඩායට ලෙඛන්ස්රෝම් අවශ්‍ය කෙරුණි.

එක්සත් ජනපදයේ ආධිපත්‍යයට අහියෝග කළහැකි පරිදි ජර්මනියේ ද සමස්තයක් වශයෙන් යුරෝපයේ ද ආර්ථික ධාරිතාව ගොඩනැගීම මුළු කරන සම්ඳ්ධිමත් රටවල් ආධිපත්‍ය දරන ගෝලිය ආර්ථික පර්යායක් කුල, ජර්මනිය වෙනුවෙන් යහන් පහත් ලෙස තැනක් හාරගැනීම වෙනුවට, එම පර්යායට එරෙහිව එතිහාසික අහියෝගයක් එල්ල කිරීම සඳහා සිය ජනතාවගේ හිරවුනු තුවා හාගයන් ජෞග්‍යනාය කිරීමට හිටුලර් උත්සුක වීමයි. යුරෝපීයන් මේ පෙර ගත වර්ෂ තුන කුල ලෙඛකය හරහා සිදුකල දෙය නැවත කරමින් ජර්මනිය, සිය අධිරාජ්‍යමය ප්‍රත්‍යාගන්තය ස්ථාපිත කරනු ඇත; නැගෙනහිර එක් අන්තිම හුම්‍ය බිජැගැනීම කුලින් දේශීය සම්ඳ්ධිය සඳහා ස්වයං පෙළිම පදනම ද එක්සත් ජනපදය සමග ඉදිරියේ එන සුපිරි බලවතා වීමේ තරගය ජෞග්‍යනාමට අවශ්‍ය වේදිකාව ද එය නිර්මානය කරනු ඇතේ.” (17)

“අනාගතයේ දී උතුරු ඇමරිකාවට එරෙහිව කරට කර නැගී සිටිය හැකි එකම රාජ්‍යය වනුයේ, සිය අභ්‍යන්තර ජීවිතයේ ස්වභාවය හා බාහිර ප්‍රතිපත්තියේ හරය කුලින්, තම ජනතාවගේ වාර්ගික වටිනාකම් නැංවීම ද ඒ අරමුන සඳහා වඩාත්ම ප්‍රායෝගික ජාතික ආකෘතිය කුලට එය ගෙන එන්නේ කෙසේ ද යන්න ද අවබෝධ කර ගත් රාජ්‍යය” යයි හිටුලර් ලියි ය. මෙම කරන සඳහා හැකි උපරිම ප්‍රමානයට අපගේ පිතා හුම්‍ය ගක්තිමත් කර සුදානම් කිරීම ජාතික සමාජවාදී ව්‍යාපාරයේ වගකීම වේ”. (16)

1928 වසරේ හිටුලර් මේ වැකි ලියන විට එවා ජර්මානු පාලක පන්තියේ අන්ත දක්ෂිනාංශයේ ප්‍රතිපත්තිවලින් තරමක් දුරස්ථ ලෙස පෙනී ගියා විය හැක. වයිමාර් ජනරජයේ ප්‍රමුඛ දනේශ්වර දේශපාලනයෙහි වූ ග්‍රස්ටාවි සෙවකීමාන්ගේ ප්‍රතිපත්තිය වූයේ, එක්සත් ජනපදයේ දේශපාලන හා ආර්ථික අනුග්‍රහය යටතේ ලෝක වෙළදපල කුල කියාත්මක වෙමින්, යුරෝපීය හා ලෝක බලවතෙකු ලෙස ජර්මනියේ තත්ත්වය ප්‍රකාශිතමත් කිරීමට උත්සුක වීම ය. එනමුදු, තත්ත්වය අනජ්‍යක්ෂිත ලෙස වෙනස්වීමට කටයුතු යෙදී තිබුණි. 1928, කෙටි කාලීන පශ්චාත් යුද

ව්‍යාපාතියේ අවසන් වසර විය. දෙවසරක් තරම කෙටි කාල පරාසයක් කුල ලෝක වෙළදපල මුළුමනින්ම පාහේ සිදි බිජි ගියේ ය. ප්‍රාග්ධනය ගළායාම නැවතුනි. තිරු බදු තාප්ප ගොඩනැගුනි. සැම රටකම දනේශ්වරය ජාතික විසඳුම් කෙරේ වැඩි වැඩියෙන් අවධානය යොමු කරන්නට විය.

1930 ගනන්වල ආරම්භයේදී නාසි ව්‍යාපාරයේ මුළු මතවාද දෙක වූ, ජර්මනිය කුලින් මාක්ස්වාදය කුරන් කිරීමේ හා ලෙඛන්ස්රෝම් මත පදනම්ව ජාතිකවාදී ආර්ථික වැඩිසටහනක් පසුපස හඳුයාමේ අවශ්‍යතාවය, ජර්මානු පාලක ප්‍රහැරි නැගී එන කොටස්වල දේශපාලන දිගානතිය හා ගැලපුනි.

ඇඟිල් වූස් සටහන් කළ පරිදි, “ජාතික සමාජවාදයේ අපුරුෂවත්වය වූයේ, ඉංග්‍රීසි හාජාව හාවිතා කරන සම්ඳ්ධිමත් රටවල් ආධිපත්‍ය දරන ගෝලිය ආර්ථික පර්යායක් කුල, ජර්මනිය වෙනුවෙන් යහන් පහත් ලෙස තැනක් හාරගැනීම වෙනුවට, එම පර්යායට එරෙහිව එතිහාසික අහියෝගයක් එල්ල කිරීම සඳහා සිය ජනතාවගේ හිරවුනු තුවා හාගයන් ජෞග්‍යනාය කිරීමට හිටුලර් උත්සුක වීමයි. යුරෝපීයන් මේ පෙර ගත වර්ෂ තුන කුල ලෙඛකය හරහා සිදුකල දෙය නැවත කරමින් ජර්මනිය, සිය අධිරාජ්‍යමය ප්‍රත්‍යාගන්තය ස්ථාපිත කරනු ඇත; නැගෙනහිර එක් අන්තිම හුම්‍ය බිජැගැනීම කුලින් දේශීය සම්ඳ්ධිය සඳහා ස්වයං පෙළිම පදනම ද එක්සත් ජනපදය සමග ඉදිරියේ එන සුපිරි බලවතා වීමේ තරගය ජෞග්‍යනාමට අවශ්‍ය වේදිකාව ද එය නිර්මානය කරනු ඇතේ.” (17)

හිටුලරේගේ පදවිප්‍රාප්තියෙන් මාස පහක් වැනි කෙටි කාලක් ගත වූ තැන ටොටිස්කි, නාසි තන්තුයේ ගමන් මග සටහන් කරමින් මෙසේ ලිවී ය:

නාසින් බලය අත්පත් කරගත්තේ කොළඹ්ප්‍රේම්බුද්ධ ද අවම්ගතත්ව ද සුළු දනේශ්වරය බලමුළුගන්වා ගැනීමට ඔවුන්ට පැවති හැකියාව කුලිනි. දනේශ්වරයේ පැරහි පක්ෂ බිජැ වැට් තිබුණි. එනමුදු, දනවාදී සමාජයේ අරුබුදයෙන් ගොඩ ඒමේ මගක් පෙන්නුම් කිරීමට කමිකරු පන්ති පක්ෂ අසමත් වූහ. සමාජවාදී විජ්‍යවයට එරෙහිව දනේශ්වර පර්යාය හා පාර්ලිමේන්තුවාදය ආරක්ෂා කිරීමට සමාජ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කැපවී සිටි අතර කොමිෂුනිස්ට් පක්ෂය පොදු පන්තාව විජ්‍යවය වෙත කැදවු නමුදු එය ක්‍රියාවත නැගීමෙහි ලා මුළුමනින්ම අපොහොසත් විය.

මේ තත්ත්වය යටතේ, සුළු දනේශ්වරයේ මායාවන් හා මුලාවන් දේශපාලන වැඩිසටහනක් බවට හරවා බලය අත්පත් කර ගැනීමට නාසිහු සමත් වූහ. එනමුදු, බලය අත්පත් කර ගැනීමෙන් පසුව හිටුලරේගේ කරන ස්ථානයන් තිරනය වූයේ, ඒකාධිකාරී ප්‍රාග්ධනයේ අවශ්‍යතාවන් මගින් යයි ටොටිස්කි ලිවී ය:

“අධිරාජ්‍යවාදයේ අවශ්‍යතාවන් සඳහා ජනතාවගේ සියලු බලවෙශ හා සම්පත් අනිවාර්ය ලෙස

එක්තැන් කිරීමේ - ගැසිස්ට් ආයුදායකත්වයේ සැබැඳීම් එකිනාසික අර්ථය වන්නේ මෙයයි - අර්ථය වන්නේ යුද්ධය සඳහා සූදානමයි; අනෙක් අතට මෙම කර්තවා කිසිදු අභ්‍යන්තර ප්‍රතිරෝධයක් තුරුස්සන අතර යාන්ත්‍රික ලෙස බලය තව තවත් ඒකාගු කිරීමට මගපාදයි.” (18) ගැස්ට්වාදය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට හෝ සේවයෙන් විශ්‍රාම යැවීමට හෝ හැකියාවක් නොතිබුති. එය පැරදිය හැකි වනු ඇත්තේ යුද්ධය හෝ විජ්ලවය මගිනි. පසුව ලියන ලද පසු වදනක ටොට්ස්කි සටහන් කළේ, නව යුරෝපීය මහා ව්‍යුහනය ඇතිවන දිනය තීරණය වනුයේ, ජ්‍රේමනිය යලි සන්නද්ධ කිරීමට අවශ්‍ය කාල සීමාව මගින් බවය: එය මාස ගනනක ප්‍රශ්නයක් නොවූ තමුදු දැක ගනනක ප්‍රශ්නයක් ද නොවී ය. වසර කිහිපයකින් යුද්ධයක පැටලීමේ තරජනයට යුරෝපය මූහුන දුන්නේය.

ටොට්ස්කි කළාක් මෙන්, නාසි තන්තුය ඒකාධිකාරී ප්‍රාග්ධනය යන්තුයක් ලෙස තීරුපනය කිරීම අන් කිසිවක් නොව, මාක්ස්වාදී “ගොරහැඩි භාවයේ” නිදුසුනක්ය යනුවෙන් මතුරන ප්‍රකාශයට මග පාදා ඇත්තේ, නාසි තන්තුයේ පෙර නොවූ විරු ස්වභාවයයි. ඒ අනුව තර්ක කෙරෙනුයේ, සිය දේශපාලන භාවරුවාදී අරමුණුවලට අනුකූලවන පරිදි, මහා ව්‍යුහාරවලට සිය ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ න්‍යාය පත්‍රය ක්‍රියාවට තැනන ලෙස නාසි තන්තුය විසින් නියෝග කළ බවය. මෙය දේශපාලනික වශයෙන් විශේෂයෙන් යෝග්‍ය වූ තර්කයකි. මත්දයත්, එහි අරුත වන්නේ හිටුලර් තන්තුයේ හිමිනය සම්බන්ධයෙන් ඒකාධිකාරී ප්‍රාග්ධනය වෙත වගකීම පැවරිය නොහැකි බැවිති. සමාජයේ අනිකුත් සැම කොටසක් මෙන් එය ද නාසි ආයුදායකත්වයට යටත් විය.

මුළු සිටම මේ කරුන පැහැදිලි කරනු කැමැත්තෙම්: හිටුලර් තන්තුයේ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ න්‍යාය පත්‍රය කෙසේ හෝ මහා ව්‍යුහාරවල නායකයන් විසින් සංප්‍රවම විධාන කළේ යයි මම යෝජනා නොකරමි. කිසිදු දෙනවාදී ආන්ත්‍රිකවක් ඒ ආකාරයට ක්‍රියාත්මක නොවේ. එසේ වුවත්, එය නිසැකවම ඒකාධිකාරී ප්‍රාග්ධනයේ තන්තුයක් විය.

මෙකළ එක්සත් ජනපදයේ තත්ත්වය දෙස අප හැරී බැලුවාත් ඉහත කි කාරනය පිළිබඳ සංකීර්තතාවන් අපට අතැමි විට වඩා පැහැදිලිව අවබෝධ කර ගැනීමට හැකි වනු ඇත. 1930 ගනන්වල දී ඇමරිකානු දෙනවාදය, සමාජවාදී විප්ලවයෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමෙහි ලා පැන්ත්ලින් රැස්ට්වෙල්ටගේ පාලනය, බෙහෙවින් තීරනාත්මක භුමිකාවක් ඉටු කළ බවට අද දින කාතුලත් සැකයක් මතුවිය නො හැක. ප්‍රමුඛ දෙනේශ්වර ක්‍රියාත්මක තුළ ඔහු දුටු බොහෝ දෙනාට එරෙහිව රැස්ට්වෙල්ට අවධාරනය කළේ. ඔහුට වඩා දෙනවාදයේ ආරක්ෂාවට කැපවුනු තවත් අයෙක් නොසිටි බවයි. එසේ වුවද, නිවි ඩිල් හෙවත් නව සම්මුතිය, කෙසේ හෝ දෙනවාදයෙන් ඔබිබට ගමන් කළ නව දේශපාලන

ආර්ථිකයක් තීරුපනය කළේ යයි එකළ බොහෝ දෙනා ප්‍රකාශ කළහ. ඔහුගේ “සමාජවාදයට තැබුරුව්” හා “කොමිෂුනිස්ට්වාදයට හිතැති” ක්‍රියාකාලාපය සම්බන්ධයෙන් රැස්ට්වෙල්ට නිතිපතා හෙලා දැක්මට ලක්වුති. එනමුදු යම් යම් අවස්ථාවල මහ ව්‍යාපාර සමග රැස්ට්වෙල්ට ඇතිකරගත් ගැටුම් කුමන ආකාරයක ඒවා වුවද ඔහුගේ පාලනය ජ්‍රේමනියේ නාසි තන්තුය සේම වඩාත් ගැඹුරු අර්ථයකින් ඒකාධිකාරී ප්‍රාග්ධනයේ තන්තුයක්ම විය.

සියලුම ආන්ත්‍රික ආර්ථිකයේ ආධිපත්‍ය උපුලන ඒකාධිකාරයන්, බැංකු භා මහා ව්‍යාපාරවලින් සාපේක්ෂව යම් ප්‍රමානයකින් ස්වාධීන වේ. එහෙත්, ඕනෑම තන්තුයක ස්වභාවය තීරණය වනුයේ එය ඉටු කරන පන්ති අවශ්‍යතාවන් මගිනි. නාසි රාජ්‍යය පිළිබඳව සලකන කළ, කරුණු කාරනා භා සංඛ්‍යා දත්ත තුළින් ප්‍රාග්ධනය මොනවට පැහැදිලි කෙරේ. තිදුසුනක් වශයෙන් 1933 හා 1939 අතර කාලයේ එතින් ආදායමෙහි ලාභයේ කොටස සියයට 36 කින් වැඩි වුනු බවට ගනන් බලා ඇති අතර, වැටුප් සියයට 5 කින් පහත වැටුනි. සාමුහික කිතිකාව භා වැඩි වර්ණනය කිරීමේ අයිතිය ද සමග, ස්වාධීන වෘත්තීය සම්ති විසුරුවා හැරීමෙන් පසුව, මුර්ත වැටුප් සියයට 25 කින් පමන පහත වැටුනි. ප්‍රහුනු ක්‍රියාකාරුවෙකුට 1929 වසරේ ගෙවන ලද වැටුප වන පැයකට පැන්ස 95.5 ට සාපේක්ෂව 1942 වසරේ ගෙවන ලද වැටුප පැයකට පැන්ස 81 ක් විය. කළින් පැවති ආන්ත්‍රික විසින් සිදුකර තිබුනු ඇතැම් ජනසතු පියවර ආපසු හැරිවීමෙන් පවා නාසි ආන්ත්‍රිව, දෙනවාදී දේපල ක්‍රමය උපරිමයට ආරක්ෂා කළේ ය.

නාසි පාලනය යටතේ දෙනේශ්වර ආර්ථිකයේ නියාමයන් තව දුරටත් අදාළ වුයේ තැනැයි යන සේර්ස්ට් සියයේ නාසි තන්තුය ඒකාධිකාරී ප්‍රාග්ධනයේ මෙවලමක් නොවනෙයා යන ප්‍රකාශය සමග බොහෝ විට සම්බන්ධ කෙරේ. “State Capitalism: Its Possibilities and Limitations” “රාජ්‍ය දෙනවාදය: එහි සම්භාවතාවන් භා සීමාවන්” යන මාත්‍රකාව යටතේ උන්ත්ක්ෂීරුට් ගුරුකුලයේ ප්‍රමුඛ සාමාජිකයෙකු වූ ලෞචිරික් පොලොක් විසින් 1941 වසරේ ලියන ලද ඉමහත් බලපැමක් ඇති කළ රවනාවක් තුළින් මේ අදහස ඉදිරිපත් කෙරැති.

නාසි ආර්ථිකය තුළ සම්පත් වෙන් කිරීම වැඩි වැඩියෙන් තීරණය වුයේ වෙළඳ පොල මගින් නොව, රාජ්‍යයේ භා එහි සැලසුම් භාරව කටයුතු කරන බලධාරීන් මගින් ය යන කාරනය මත පොලොක්, සිය විශ්ලේෂණය පදනම් කළේ ය. වෙළඳ පොලේ අවසානයත් සමග “ර්නියා ආර්ථික නියාමයන් අහොසි වී යන්නේ යයි” ඔහු කියා සිටියේ ය. එහි අරුත වැයේ ලේඛක දෙනවාදී ක්‍රමය තුළ මත වූ ප්‍රතිවිරෝධයන්, නාසි තන්තුය තුළ ඇති නොවූ බවයි. “වෙළඳ පොලේ ස්වභාවික නියාමයන් මගින් වෙනුවට, සවියාදානක සැලසුමක් මගින් සියලු ආර්ථික ක්‍රියාවලින්

සම්බන්ධීකරනය කෙරෙන විට, පැරණි ආර්ථයෙන් හැඳින්වුනු ආර්ථික ගැටලු කළ දුරටත් නො පවතී” යයි පොලොක් ලිවී ය. (19) නව ආර්ථික පර්යාය යටතේ ලාභ ලැබේමේ අනිප්‍රේරනය, බලය පිළිබඳ වේතනාව මගින් විස්ත්‍රාපනය කෙරිනි.

සම්පත් වෙන් කිරීමේ කේන්දුය යාන්ත්‍රනය වශයෙන් ධන්දුවර වෙළඳපල අහොසි වී යාම පිළිබඳ කාරනය මත, පොලොක් සිය තර්කය පදනම් කළේ ය. එහෙත්, ප්‍රධාන කොටම එය නාසීන්ගේ කටයුතුවල ප්‍රතිඵලයක් නො විය. නාසීන් බලයට පත් වීමට මත්තෙන්, ලෝක ධනවාදී වෙළඳපල ක්‍රියාත්මක වීම මූලමතින්ම පාහේ අවසන් වී තිබුණි. ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධනය ගලා එම අවසන් වන්නට ආසන්නව තිබුණි. තිරු බදු, විශේෂ ගිවිසුම් හා ව්‍යවහාර මූදල් කළාප මගින් වෙළඳාම සීමා වී තිබු අතර, නාසීන්ගේ පියවරයන්හි පදනම වූයේ, මේ තත්ත්වයට හා විශේෂයෙන් ජර්මානු ගෙවුම් ගේජයට ඉන් ඇති කළ අර්ථාත්වලට දැක්වූ ප්‍රතිචාරයකි.

දේශපාලන විද්‍යාව මගින් අර්ථඝාස්තුය
විස්ටරාපනය කරනු වෙනුවට ජර්මානු දහවාදයේ
ආර්ථික ප්‍රතිසතිතා, නාසි තන්තුයේ දේශපාලන න්‍යාය
පත්‍රය මෙහෙය විය. තොට්ස්කිගේ වචනවලින් එහි
හරය වූයේ, අධිරාජ්‍යවාදය වෙනුවෙන් සේවයේ
යෙද්වීම සඳහා ජනතාවගේ සියලු සම්පත් එක්තැන්
කිරීම හා යෑදයට සඳහනම් වෙමයි.

ලෝක වෙළඳපලේ බිඛුරීමෙන් අදහස් වූයේ
ඡර්මානු දහවාදයේ ගතිකත්වය ජාත්‍යන්තර වශයෙන්
පිටකිරීමට මගක් නො තිබුන බවයි. අතෙක් අතට
එයට ඡර්මනියේම සිමිත පාතික ආර්ථිකය තුළ කොටුවේ
සිටිය නො හැකි විය. යුරෝපීය ආර්ථිකය
ප්‍රතිසංවිධානය කිරීම සඳහා එය පිටතට තල්ලුවීම
අවශ්‍ය කෙරුණි. එහෙත් එය කරන්නේ කෙසේ ද?
මිලිටරි ක්‍රමෝපායන් තුළිනි. හිටිලර්ගේ ආන්ඩ්වේ
දෙවැනි වසර වන විට, මිලිටරි වැය, හාන්ඩ් හා සේවා
වෙනුවෙන් ආන්ඩ්ව වැයකළ සමස්තයෙන් සියයට
50 කට අධික ප්‍රතිශතයකට වගකීවේ ය. 1935 වසර
වන විට මේ සමානුපාතය සියයට 73 ක් දක්වා ඉහළට
නැගුණි. 1933 හා 1935 අතර කාලයේ ඡර්මානු ජාතික
ආදායමෙන් මිලිටරි වැය සඳහා පංතුව සියයට 1 සිට
සියයට 10 කට ආසන්නව වර්ධනය විය. මෙය සාමය
පැවති කාලයක තිසිදු දන්වර රාජ්‍යක් තුළ මිට
පෙර කිසි දිනක නුදුවූ වර්ධනයකි.

ඉස්මතු විය යුතුව තිබුනි. - මෙවර එවර එය ඉස්මතු වූයේ අධිරාජ්‍යවාදී යුද්ධය කුලිනි.

මෙතැනදී කෙටියෙන් වුව ද දේශපාලන ආර්ථිකයේ ඇතුම් න්‍යායික ප්‍රශ්න භාරු බැලීමට අවශ්‍ය වේ. සෑල් ඉල්ලුම හා සේවා නිපුක්ක්තිය නංවාලීම මගින් එකතුන පල්වන ආර්ථිකයකට තල්ලුවක් දීමේ හැකියාව මිලිටරි පිරිවැයට තිබිය හැකිය. එහෙත් පාරිභෝගික භාන්ඩ නිෂ්පාදනය හෝ රැකියා සම්පාදනය, ධන්ස්වර ආර්ථිකයේ ගාමක බලවේගයන් නො වන්නේ ය. මේ ගාමක බලවේගය වන්නේ, ප්‍රාග්ධනය ප්‍රසාරනය කිරීමේ මූලය වන අතිරික්ත වටිනාකම් සමුළුව්‍ය කරනයයි. මේ පදනම මත මිලිටරි වියදම්, තහි තහි දෙනපතින්ට විශාල ලාභ උපයා දෙන අතරම, අතිරික්ත වටිනාකම පරිභෝග්නය ද හසුකර ගනියි. ප්‍රාග්ධන භාන්ඩ සඳහා කෙරෙන ආයෝජන, එනම් අමුදව්‍ය, යන්ත්‍රෝපකරන හා නව තාක්ෂණය යනාදිය, එලදායී වන්නේ නිශ්චිතවම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ කම්කරු පන්තියෙන් අතිරික්ත වටිනාකම උකහා ගැනීම සඳහා මේ ප්‍රාග්ධනය යොදා ගන්නා තිසාය. මිලටරි වැය, ප්‍රාග්ධන භාන්ඩ නිපදවන්නේ නැත. එය, සුබෝපහෝගී භාන්ඩ සඳහා ධන්ස්වරය කරන වියදම් ව්‍යව ආර්ථිකව සමාන වේ.

නිරබාධිත තරගය, ඒකාධිකාරී මිල නියම කිරීම
හෝ රාජ්‍ය නියාමනය යන තත්ත්වයන් අතරින් කිහිප
තත්ත්වය යටතේ ක්‍රියාත්මක වුව ද, සැම දෙනොශ්වර
ආර්ථිකයක්ම, අතිරික්ත වට්නාම් ඒකරාදී කිරීමෙහි
නිරත වෙයි. 1871 වසරේ එක්සත් ජර්මානු රාජ්‍යය
ගොඩනගු අවධියේ සිටම ජර්මානු ප්‍රාග්ධනයට,
අතිරික්ත වට්නාකමේ මූලය වුයේ, ලොක වෙලද
පොලේ අලෙවිය සඳහා භාන්ඩ නිපදවීමයි.

එහෙත් 1930 ගනන් වලදී ලෝක වෙළඳපාල බිඳවැටී තිබුනි. අවපාතයේ අගාධයෙන් ජාතික ආර්ථිකය ගොඩනෑනා දේශීල්ද මිලිටරි වැය තුළිනි. එසේ වුවද, එය ධන්ත්වර සමුච්චවකරනය පිළිබඳ ගැටුවට විසඳුමක් සැපයුවේ නැත- ඒ වෙනුවට, එම ගැටුව තිව කළේ ය. ජරමතිය තුළ අඛන්චව ප්‍රාග්ධනය ඒකරුයි කිරීම සහතික කිරීම සඳහා සම්පත් ලබා ගන්නේ කෙසේ ද, කොහින් ද? මිලිටරි ජයග්‍රහන තුළිනි. මෙය යුද්ධයට මත පැදු ගතිකයයි. යුද්ධය, අන් සියලුවටම වඩා සේවියට සංගමයට එරෙහි නැගෙනහිරෙහි යුද්ධය, යුදෙව් ජන සංජාරය සඳහා වාතාවරනය නිර්මානය කළේ ය.

යුද්ධය සඳහා ආර්ථිකයේ අත්‍යවශ්‍යතාව පිළිබඳව හිටිලරු. තම දේශනා ගනනාවකදී සපුරුවම කඩා කළේ ය. හොස්බැක් මතක සටහන් තුළ වාර්තා ගත වූ පරිදි, ඔහු හමුදා නිලධාරීන් ඉදිරියේ 1937 නොවැම්බර් 5 වැනි දින කරන ලද ආත්ම භාෂනයේ කේත්තිය තේමාව එය විය. 1939 සැප්තැම්බරයේ දි පෝලන්තයට එල්ල කරන ලද ප්‍රභාරයට දින කිහිපයකට පෙරාතුව, සන්නද්ධ බලකායන්වල

அனாடை நிலதொரின் ஓட்டிரியே கருந எடு தேவனயக தீ
ஆர்பீக பீவினயன் பீலிவெடு ஒஹு நூலுத வரக் கூடிஹன்
கலே ய. தீரு மேதீமில தர்மதியர் பக்ஷு வந்தே
யகி ஒஹு கியா சிரியே ய: "அபத அகிமிலீமுத கிசுவக்
நூத. அபத சியல்ல பயதீமில ஆத. அபங் சீமாவந்
கேஷ்டு கோவதென, அபங் ஆர்பீக நதுவய
புவந்வாகென ய ஹகீகேக் தவ வசர கிஹிபயகுத பமதி.
கேர்ம். மேய ஒப்பு கல ஹகீய. கியாத்மக வீம ஹர
அபத கேர்ம நூதீமுத வென யமக் நூத." (21)

ନାହିଁନ୍ ପେର୍ଲନ୍ତର ଆକୁମନ୍ୟ କିରିମଠ ପଞ୍ଚାଳ
ଏତି ବ୍ରିଯେ ମାଜ ଗନନାଲକ “ଲଖାର ପ୍ରଦେଶକି。” ଉନ୍ତି
ପଞ୍ଚାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାଚୀ ଆକୁମନ୍ୟ, ବିନ୍ଦକରନ୍ତି ଦି ପ୍ରିତାନ୍ୟ
ଦେଖିବାଙ୍କ ପଲାତା ହୌରିମ ହା 1940 ଫ୍ରଣ୍ଟି ମାଜରେ ପ୍ରାଚୀ
ଯଥରେ ବେଳିଦି. ଉନ୍ତି ଲକ୍ଷରକର ପଞ୍ଚାଳ, 1941 ଫ୍ରଣ୍ଟି 22 ମେନ୍ତି ଦା
ଜିଯ ତନ୍ତ୍ରଯ ଜ୍ଞାନମି କରମିନ୍ କିମି ନାହାଯପନ୍ତର ସୁକ୍ଷମତି
କର ଗୈନ୍ତିମ କାହାର କିମିଲରେ ନାହାନିର ଲେତ ହୌରାନ୍ତି,
ଲିନମି କେବେଇ କାଂଗମିଯ ତାର ଗେନ ଲିଯ ଯଥରେ ଲିର୍ତ୍ତନ୍ୟକ
ବଲିବ ପତି କିରିମଠି.

සේවියට සංගමයට එරහි ශ්‍රද්ධය,
ලිතාන්තයට හා ප්‍රංශයට එරහිව කරගෙන යන
පුද්ධයට වෙනස් වූ බව හිටිලරු පැහැදිලි කලේ ය. එහි
ඉලක්කය වුයේ ඩුදෙක් සේවියට හමුදාවල පරාජය
පමනක් නොව, සේවියට දේශය යටත් විෂ්තරයක් බවට
පත් කිරීම හා ජර්මානු රාජ්‍යයේ අවශ්‍යතාවන්ට
අනුකූලව එහි පුරුන ආර්ථික හා සමාජ ප්‍රතිසංවිධානයක්
ඇති කිරීමයි.

1941 සැප්තැම්බර 17 වැනි දා, සේවියට සංගමය ඉක්මනීන් පරාජය වනු ඇතැයි පෙනීගිය විට හිටිලර්, ආකුමනයේ ඉලක්කයන් සම්බන්ධයෙන් කරුණු පැහැදිලි කළේ ය: "ලෝක ආධිපත්‍ය පිළිබඳ අරගලය යුරෝපය වෙනුවෙන් තීරනාත්මක වනුයේ රැසියානු දේශයේ අයිතිය මිනි; එය, වැවැලීමකට එරහිව යුරෝපය වඩාත්ම සුරක්ෂිත ස්ථානය බවට පත් කෙරේ. ... සිය ජීවිතය තමන් විසින්ම හැඩිගස්වා ගැනීම සලාව් ජාතිකයන්ගේ ඉරනම නොවේ. රැසියානු දේශය අපගේ ඉන්දියාවයි. අතළොස්කගේ සහාය ඇතිව ඉංග්‍රීසින් ඉන්දියාව පාලනය කරන්නාක් මෙන් අපි ද අපගේ යටත් විජ්‍ය දේශය පාලනය කරන්නෙමු. අපි, හිස් වසන සලු පිළි, මැනික් ආහරන ලෙස විදුරු මාල හා යටත් විජ්‍ය ජනයා රැවියක් දක්වන වෙනත් ඕනෑම දෙයක් යුතුක්නියානු ජාතිකයන්ට සපයන්නෙමු." (22)

වෙනත් අවස්ථාවලදී හිටුලර්, සේවයට සංගමය අත්පත් කර ගැනීම ඇමරිකාවේ බටහිර පෙදෙස යටත් කර ගැනීමකට සමාන කළේය. වොල්ගා ගංගාව මිසිසිපි ගංගාවට සමාන වන්නේය. ජන්මයෙන් ම ඇමරිකානුවන් වුවත් මුවන් තෙරපාහල ආකාරයටම ස්ලෑට් ජනයා ද ඉටත් කර ඔවුන් වෙනුවට “උත්කාජ්ට්” ජනතාවක් ආදේශ කරන ඇතු. ඇමරිකාව නොව

ప్రారోధ అస్థితిక ఆవస్తీలావను జలసన బృందాగయ విన్న ఆచై.

1941 දෙසැම්බරයේ පාර් කුවර පවත්වන ලද සම්මේලනයක දී මේ යටත් විජ්‍ය තේමාව ආර්ථික පිළිබඳ නාසි ඇමුති වොල්දර ගනක් විසින් යලි ඉදිරිපත් කරන ලදී. එහිදී මූල්‍ය තේමා දේශනය කරමින් ඔහු මෙසේ කරුණු පැහැදිලි කළේ ය. “පැරණි මහද්වීපය අලුත් මූල්‍යකුවරක් ගනියි. එය සිය මූල්‍ය නැගෙනහිර දෙසට හරවයි.” ආර්ථික වශයෙන් එහි අරුත වන්නේ ඇත්තේලෝ - සක්සන් නාවික බලවතාගේ එතෙර භායටත් විජ්‍ය දියානතියක් ගත් ප්‍රතිපත්තිය වෙතින් ඉවතට හැරීමකි. යුරෝපය වෙනුවෙන් මෙතෙක් විවෘත නොවු අමුද්‍යව්‍යවලින් පොගොසත් නැගෙනහිර යුරෝපයේ අති විශාල පෙදලයේ අපේක්ෂා තැබිය හැකි අනාගත යුරෝපයේ යටත් විජ්‍ය හුම්බාගය වනු ඇත. (23)

සියලු අධිරාජුවාදී බලවතුන්ගේ යටත් විෂ්ක ප්‍රවත්ත්චත්වය හා පලමුවෙනි ලෝක සංග්‍රාම සමයේ ශ්‍රේරෝපය තුළ මූදා හරින ලද හිතිය අතර සම්බන්ධය කෙරෙහි 1915 වසරේ පල කරන ලද සිය ජ්‍යෙනියස් පත්‍රිකාවෙන් රෝසා ලක්සම්බර්ග් අවධානය යොමු කර තිබති.

“ලෝක යුද්ධය සන්ධිස්ථානයකි. ධන්ත්වර යුරෝපය විසින් ප්‍රථම වතාවට පැතුවී ගෝලයේ සියලු දිඟාවන් වෙත මුදා හරින ලද ගොදුරු සොයා යන මුරගයින් යුරෝපය කුලට කඩා වැදි ඇති. විනාශයේ අන්ද බලවිගයන්ගේ පිහිනය යටතේ යුරෝපීය දිජ්යිවාරයේ අනික් මැනික් කුටය වන් බෙල්ජීම හා උතුරු ප්‍රත්සයේ අතිශයින් ප්‍රතාපවත් සංස්කෘතික ස්මාරක කැබේලි වලට කැඳී ගිය විට, ලොව හරහා සිතියේ හඩක් පැතිර හියේ ය. මෙම අධිරාජ්‍යවාදීන් විසින් හෙරරෝ ගෝත්‍රිකයන් දස දහසකගේ කෘෂර විනාශය නියෝග කොට, පිපාසය හේතු කොට ගෙන මරනයට පත් වන මිනිසුන්ගේ උමත කැගැකීම හා මර ලතොත් විලින් කළහාරි කාන්තාරයේ වැල්ල පිරි යදී, ‘දිජ්ටල ලෝකයම්’ නිෂ්තියට බලා සිටියේ ය; යුරෝපීය කරමාන්තවල නියමුවන් කළේයක් විසින් දසවසරක් ඇතුළත කොලොමිඩාවේ පුවුමායේ ගාගාව ආයිතව මිනිසුන් 40,000 වද හිසාවලට ලක් කොට මරුමුවට පත් කරමින් ඉතිරි හරිය අංගවිකලත්වයට පත් කරන තෙක් මේ දිජ්ටල ලෝකය පසෙකට වී බලා සිටියේ ය. සියලුම ආකාරයේ කෘෂරකම්, සමුළ සාතන හා අරාක්කත්වය සම්බන්ධයෙන් හොඳින් පුහුනුව ලත් කුලි හේවායන් විසින් විනයේ ඉපැරනි සංස්කෘතියක් පූජුස්සා විනාශ කරන තෙක් මේ දිජ්ටල ලෝකය පසෙකට වී බලා සිටියේ ය. විදේශ ආධිපත්‍යයෙන් තද වී තොන්ඩ්වෙන් ගැලීමේම තොගැකීව අබල දුබල වූ පරසියාවේ ගෙල මිරිකා ලන තෙක් මේ දිජ්ටල ලෝකය පසෙකට වී බලා සිටියේ ය. ධනවාදයේ ආධිපත්‍ය යටතේ ගින්න සහ කඩාව මතින් විපෝෂියේ අරාක්ච්චරුන් යටත් කොට ඔවුන්ගේ සංස්කෘතිය හා

නිවහන් විනාශ කරන තෙක් මේ ශිෂ්ට ලෝකය බලා සිටියේය. අධිරාජ්‍යවාදී මුර්ගයාගේ හැඳීම මරනය අත් කර දෙන්නක් බවත් එහි පූස්ම පවා අපකිර්තිය අත්කර දෙන්නක් බවත් මේ ශිෂ්ට ලෝකය අවබෝධ කරගෙන ඇත්තේ අද දින පමණි. සිය මවගේ උකුල වන් යුරෝපයේ ධෙන්ඡර ශිෂ්ටවාචරය මෙම මුර්ගයාගේ හිල් වී යන නිය වලින් පහුරු ගැමෙන් අනතුරුව පමණි දැන් මේ ශිෂ්ට ලෝකය මෙය අවබෝධ කරගෙන ඇත්තේ.” (24)

සෞචියට සංගමය අත්පත් කර ගැනීමේ කැත යටත් විෂ්ට යුද්ධයකට වඩා වැඩි දෙයක් විය. එය සමාජ ප්‍රතිවිප්ලවයක් ද විය. අත්පත් කර ගැනීම හා යටත් විෂ්ටකරනය තුළින් හිටිලර්ට අවශ්‍ය වූයේ, 1917 වසරේ ඔක්තෝබරයෙන් ස්ථාපිත කරන ලද රජය පෙරලා දැමීම පමනක් නොවේ. එම විප්ප්ලවයට නායකත්වය දී සෞචියට රජය පෝෂනය කළ සමාජය හා බුද්ධිමය බලවිගයන්, සියල්ලවමත් වඩා, “පුදෙල්-බොල්ජේවිකයන්ගේ” සමුලෝත්පාටනය ද මිහුට අවශ්‍ය විය. එම නිසා නැගෙනහිර යුද්ධය සැම අරුතකින් ම ගරුනි විවිතුණු ගයක් එනම් විනාශය හා සමුලෝත්පාටනය අත්කර දෙන යුද්ධයක් විය. යුදෙව් ජන සංඛාරයේ මූලය මෙයයි.

හමුදුවට හා ඒ කුටුව යන විශේෂ බලකායන්ට (ඉන්සැට්ටුස්ගැස්යෙන්) හිටිලර් හා අනෙකුත් නාසි නායකයින් විසින් දෙන ලද නියෝග මගින් පැහැදිලි වුනේ, යුද්ධයට සමාජීව යුදෙව් ජාතිකයින්ට එරහි මිනිමරු ව්‍යාපාරයක් ද ගෙන යා යුතු බවයි.

ආසන්නව දියත් කිරීමට යන මිලටරි ව්‍යාපාරය පුදෙක් ආයුධ පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් නොවන බවත් ලෝකය පිළිබඳ සංකල්පයන් දෙකක් අතර ගැටුමක් බවත් සන්දේශ බලකා අනදෙන අංශයේ මෙහෙයුම් කාර්ය මන්වල ප්‍රාන්තී ඇල්ප්‍රාඩ් ජොඩිලර් 1941 මාර්තු මස 3 වැනි දා කියා සිටියේ ය: “මේ දක්වා මෙම ජනතාවන් යට පත් කරන්නා වූ යුදෙව්-බොල්ජේවික් බුද්ධීමත් ගනය ඉවත් කළ යුතු ය.”

එස්සේ ඒකක වල කර්තවා හිටිලර් මෙසේ දැක්වීය: “ස්ටැලින් විසින් ස්ථානගත කරන ලද බුද්ධීමත් ගනය සම්පූර්ණයෙන්ම ඉවත් කර දැමිය යුතුය. රැසියානු අධිරාජ්‍යයේ පාලන යාන්ත්‍රණය පොඩි පටිවම් කර දැමිය යුතුය. මහා රැසියාව තුළ ඉතාමත් කුරිරු අන්දමට බලය පාවිචි කළ යුතුය.”

1941 මාර්තු 30 වැනි දින හමුදා නිලධාරීන් 200කගේ රස්වීමක් අමතා ලත එන යුද්ධය පිළිබඳව හිටිලර් කාලා කළේය. රස්වීමේ සටහන් මෙසේය. “මතවාදයන් දෙකක් අතර ගැටුම, සමාජ විරෝධී අපරාධයක් ලෙස භදුන්වා බෝල්ජේවික්වාදය තදබල ලෙස හෙලා දැකිය යුතුය. කොමිෂුනිස්වාදය අපගේ අනාගතයට ඉමහත් අනතුරකි. සටනින් පෙරාතුව හෝ ඉන් අනතුරුව හෝ කොමිෂුනිස්වාදයා සහඛදියෙක් නොවයි. මෙය විනාශය අත් කර දෙන යුද්ධයකි. අප

මේ කරුණු ගුහනය කර නොගත හොත් අප සතුරා පරාජය කරන තමුදු 30 වසරකට පසුව කොමිෂුනිස්ට් සතුරා සමග යලි සටන් වැදීමට අපට සිදුවෙයි. අප යුද්ධ කරන්නේ සතුරා සුරක්ෂිත කිරීමට නොවේ. මෙය රැසියාවට එරහි යුද්ධයකි. බොල්ජේවික්වාදී කොමිසාර්ටරු හා කොමිෂුනිස්ට් බුද්ධීමත් ගනය සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ කිරීමකි. මෙය බටහිරෙහි යුද්ධයට වඩා හාත්පසින්ම වෙනස් වූ යුද්ධයකි. නැගෙනහිරෙහි අද දින කුරිරුකමේ අරුතු වනුයේ අනාගතයේ දී ලිභිල් බවයි. සඳාවාරාත්මක බව ගැන දක්වන සිය පුද්ගලික සැලකිල්ල යටත් කිරීමේ පරිත්‍යාය අන දෙන නිලධාරීන් විසින් කළ යුතුය. මෙම වාර්තාව අවසානයේ ඇති සටහනකින් මෙසේ කියෙමේ: ‘මධ්‍යාහ්නය: දිවා හෝජනය සඳහා සියලු දෙනාටම ආරාධනා කෙලේ’.”

අත්පත් කර ගත් දේශය යථාවත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කුම්න අන්දමේ පියවර දැයි හමුදාවේ ඉහළ ස්ථානයන් විසින් කෙටුම්පත් කරන ලද ලියවිල්ලක් තුළින් මෙසේ ප්‍රකාශ කෙරින: “මේ සම්බන්ධයෙන් සළකන කළ, සුප්පරුදී හමුදාමය ප්‍රතිරේඛී මුහුන දීමට සිදු වන්නේ යුදෙව් බොල්ජේවික් ලෝක සංකල්පය ඉදිරියට ගෙන යන්නන් බව තහවුරු කළ යුතුය. මෙය සියලු පිළිවෙත් කඩා කඩ්පල් කරන සිවිල් ජනගහනය තුළින් එන විශේෂයෙන් අනතුරුදායක වූ අංගයකි. මිහු, සටනේ යෙදී සිටින හෝ හුම්දය එකලස් කිරීමේ යෙදී සිටින ජර්මානු හමුදාවට එරහිව වකුව හා පිටුපස සිට කඩාකඩ්පල් කිරීමේ සිය ආයුධය හැකි සැම තැනකදී පාවිචි කරනු ඇති බවට සැකයක් තිබිය නොහැක. එමනිසා, මේ කඩාකඩ්පල්කාරී බලවිග වලට එරහිව පූර්න වශයෙන් හා එලදායී ලෙස තමන් සුරක්ෂිතවීමේ අයිතිය හා යුදෙකම හටකායන් සතුව ඇති.”

ජර්මානු හටකායන්ගේ හැසිරීම සම්බන්ධයෙන් මෙහෙයුම් නිර්නායක උපදෙස් වල ආරම්භක කොටසේ මෙසේ සඳහන් විනි: “බොල්ජේවික් වාදය, ජාතික සමාජවාදී ජර්මානු ජනතාවගේ මාරක සතුරා වෙයි. මේ කඩාකඩ්පල්කාරී ලෝක සංකල්පයට හා එය ඉදිරියට ගෙන යන්නන්ට එරහිව ජර්මනිය සටන් කළ යුතුය. බොල්ජේවික්වාදී උද්සේෂ්ඨකයින්ට, ගරීල්ලා හටයින්ට, කඩා කඩ්පල්කාරීන්ට, යුදෙව්වන්ට එරහිව අනුකම්පා විරහිත හා දෙරෙයය සම්පන්න පියවර ගැනීම හා ඕනෑම සක්‍රීය හෝ නිශ්චීය ප්‍රතිරේඛයක් පූර්න වශයෙන් ඉවත් කර දැමීමට, මේ අරගලය බලකර සිටි.”(25)

මෙහි අරථය හාවිතයේදී පැහැදිලි වූයේ, යුක්කීනියානු අගනුවර වන කිවි නගරයට ආසන්නයේම පිහිටි ගිරි කදුරක් වන බාලි යාර් හිදී ජර්මානු හටකායන් වෙත එල්ල කරන ලද ගරීල්ලා ප්‍රභාරයකින් අනතුරුව, 1941 සැප්තැම්බර 29-30 දිනයන් හිදී යුදෙව්වන් 33,771 දෙනෙක් වෙඩි තබා මරා දමන ලද අවස්ථාවේදිය.

1941 වසර අවසානය වන විට, නැගෙනහිර වෙත දියත් කරන ලද මෙහෙයුමේ දියුදේවිවන් 800,000ක් - පිරිමි, ගැහැනු හා ලමුන් - මරා දමන ලදී. එනම් දිනකට සාමාන්‍යයෙන් 4,200 දෙනෙක් පමන සාතනය කරන ලද බවයි. “මුළු මහත් පුදේශ යුදේවිවන්ගෙන් විමුක්ත බව” වර්තා විය. මේ අතරවාරයේ දිනකට 6,000ක් බැඟින් සෝචියට යුද සිරකරුවන් මරුමුවට පත් විය. 1942 වසරේ වසන්ත සමය වන විට, වේර්මාක්ටි හෙවත් ජ්‍රීමන් යුද හමුදාවේ සිරකරුවන් බවට පත්වූ හටයින් දස ලක්ෂ 3.5කින් දස ලක්ෂ 2කට අධික පිරිසක් මරනයට පත් විය.

1941 වසර අවසාන වත්ම, මේ මිනිමරු මෙහෙයුම් නව අදියරකට පිවිසුනි. රඳවුම් කඩවුරු තුලදී ගැස් යෙදීමෙන් යුදේවිවන් සමුල සාතනය කිරීමේ සූදානම ඇරුණුනා පමනි. සෝචියට සංගමය ආක්‍රමනය කිරීම හා වසර අවසානය අතරතුර යම් කිසි අවස්ථාවක - නිශ්චිත කාල සීමාව තවමත් සැලකිය යුතු විවාදයට හා ජනය වන විෂයකි - යුදේවි ප්‍රශ්නයට “අවසන් විසඳුම්” මුදුන් ප්‍රමුණවා ගත හැකි වන්නේ සමුලසාතනය කිරීම තුළින් බවට තීරනය කරන ලදී. මිට කළින්, යුදේවිවන් මැඩිස්කාර් දිවයිනට යැවීමේ සැලසුමක් සලකා බලන ලදී. බ්‍රිතානා හමුදා පරාපරය කොට එමගින් නාටික ආධිපත්‍ය සුරක්ෂිත කර ගැනීමට නාසින් අසමත් වීමත් සමග ඒ වන විට එය ගැහැර කිරීමට සිදුවුනි. තවත් සැලසුමක් වූයේ යුරල් කදුවැවියෙන් නැගෙනහිර සයිනිරියාව තුලට යුදේවිවන් පිටුවහල් කිරීමයි. එනමුදු සෝචියට සංගමය තවමත් යටත්කරගෙන නොතිබුනි. මේ සැලසුම් තුළින් සැලකිය යුතු ජීවිත හානි අපේක්ෂා කෙරිනි. එහෙත්, නාසි පාලනය යටතේ ජීවත්ව සිටි සියලු යුදේවිවන් සංවිධානත්මකව සමුල සාතනය කිරීම සඳහා සැලසුමක් මෙතෙක් යොදා ගෙන නොතිබුනි.

එසේ වුවද 1942 ජනවාරි 20 වැනි දින අපකිරිමත් වන්සී සම්මේලනය පවත්වන ලද කාලය වන විට තීරනය ගෙන තිබුනි. තීරනය ගන්නා ලද්දේ වන්සී සම්මේලනයේදී නොවේ. සම්මේලනය කඩවින ලද්දේ ද එහි මුලසුන හොබවන ලද්දේද ජ්‍රීමානු රිකයේ ආරක්ෂක කාර්යාල ප්‍රධානී රේන්ඡාඩ් හෙයිඩ්වි විසිනි. මෙම කාර්යාලයට ගෙස්ටාපෝ හෙවත් නාසි යුගයේ ජ්‍රීමන් රහස් පොලිසිය හා අනෙකුත් ආරක්ෂක හා පොලිස් ආයතන සම්බන්ධයෙන් අධික්ෂන බලතල පැවරී තිබුනි. සම්මේලනයේ අරමුන වූයේ ඒ වන විත් ගන්නා ලද තීරනයක් සම්බන්ධයෙන් ජ්‍රීමානු රාජ්‍ය තිලධාරී තන්තුයට දැනුම් දීම හා කෙනෙකු යුදේවිවෙක ලෙස වර්ගිකරනය කිරීමේදී යොදා ගන්නා තිරුවනය පිළිබඳව එකතුත්වයකට එමයි. සමුලසාතන සැලසුම ක්‍රියාත්මක කෙරුණු අතර එය යුදේධයේ අවසන් දින ගෙන දක්වා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යන ලදී.

මරන සංඛ්‍යාව පිළිබඳ සමවෙශයක් ඇති කර ගැනීමට තවමත් අපහසුය: අව්‍යුත්විස්හි, දස ලක්ෂ

1.4ක්, බෙල්සේක්හි හය ලක්ෂයකි, බෙල්ම්නොහි තුන් ලක්ෂ විසි දාහකි, ජසෙනොවැක්හි හය ලක්ෂයකි, මඹ්ච නෙනක්හි තුන් ලක්ෂ අසු දාහකි, මාලි තොටෙනෙට්ස්හි 65,000ක්, සොබෝර්හි දෙලක්ෂ පනස්දාහකි, බෛලින්කාහි අට ලක්ෂ හැත්තැ දහසකි. මුළමනින්ම යුදේවිවන් දස ලක්ෂ ක් පමන මරා දමන ලදී. මෙය යුරෝපය තුළ සිටි යුදේවි ජනගහනයෙන් දල වශයෙන් තුනෙන් දෙපංගුවක් විය. (26)

මහා ජන සංභාරයේ මූලයන් පැවතියේ ජ්‍රීමන් අධිරාජ්‍යවාදයේ හා සමස්තයක් ලෙස ලේඛ දනවාදයේම ආර්ථික ප්‍රතිච්චිරෝධයන් තුළ බව අපි අවධාරනය කර ඇත්තෙමු. එහෙත් වහාම යමෙකට විරැදුෂ්‍යත්වයන් මුන ගැසේ. ප්‍රමුඛ භූමිකාව ඉටුකලේ නිසැකවම නාසි දාෂ්ටිවාදය මිස ආර්ථික බලවේගයන් නොවන්නේ නම් හොලොකෝස්ටය පිළිබඳ මාක්ස්වාදී අර්ථ කථනය කෙසේ අදාළ වන්නේ ද? යුදේවිවන් සාතනය කිරීම සඳහා කිලෝ මිටර් මිටර් සිය ගනනක් ප්‍රවාහනය කිරීමට හා බෙහෙවින් අවශ්‍යවූ අනෙකුත් සම්පත් සපයා ගැනීමට කුමන ආර්ථික අහිප්‍රේරනයින් හැකියාව ලබා දුන්නේ ද? ආර්ථික මෙන්ම මිලිටර් දාෂ්ටි ආස්ථානයින් ගත් කළ යුදේවිවන්ගේ ගුමය යුරාකැම සත්තකින්ම වඩාත් වාසි සහගත විය හැකිව තිබුනි. මෙම විරැදුෂ්‍යත්වයන්ට අනුව, නාසින්ගේ වර්ගවාදී දාෂ්ටිවාදය මහා ජන සංභාරක පද්ධතියේ ගාමක බලය විය. ආර්ථික විද්‍යාවද ඇතුළු අන් සියල්ල, රට දෙවනි විය.

නාසින්ගේ වර්ගවාදී දාෂ්ටිවාදය ආවේනික හා දී ඇති දෙයක් ලෙස සරලවම අපට පිළිගත නොහැකි බව පෙන්වා දෙමින් අපි පටන් ගනිමු. “පවතුකරනය” හා ශිෂ්ටාවාරයම ගක්තිමත් කිරීම ලෙස සලකන ලද යුදේවි සංභාරය සඳහා දාෂ්ටිමය ආකෘතිය සම්පාදනය කළේ නාසින්ගේ ජීව විද්‍යාත්මක වර්ගවාදයයි. එහෙත් ප්‍රශ්නය මෙම දාෂ්ටිවාදය ගලා ආවේ කොතුනක සිට ද යන්නයි. එය පුදෙක් හිටුලර්ගේ උමතු සිතෙන් පහලවුවා විය නොහැකිය. යුරෝපයේ මෙන්ම එක්සත් ජනපදයේ ද පාලක දනේශ්වර ප්‍රභු පැලැනැන්ති විෂ්තරනයට පැනගැනීමේදී මුවන් තුළ බලපැද්‍ර දාෂ්ටිවාදයේ මූලික උපාංගයක් වූයේ ජීව විද්‍යාත්මක වර්ගවාදය යයි කියනු ලැබේ. 1919 වසරදී සියලුම රිතියා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී බලවතුන්ගේ නායකයන් වාර්ගික සමානාත්මකතාවය පිළිගන්නා වගන්තියක් වර්සයි ගිවිසුමට ඇතුළත් කිරීමට එකශගත්වය පල කළහ. හිටුලර්ගේ හා ඔහුගේ වර්ගයාගේ ජීව විද්‍යාත්මක වර්ගවාදය වනාහි 19 සියවස තුළ ප්‍රධාන දනේශ්වර බලවතුන් මුවන්ගේ වටත් විෂ්තර අධිරාජ්‍යයන් ගොඩනැගීමේදී - ආර්ථික ආසක්තයන් අතිශය තීරනාත්මක භූමිකාවක් ඉටුකල ව්‍යාපෘතියකි - වර්ධනයේ ආ දාෂ්ටිවාදයක වඩාත් ආන්තික සංස්කරනයයි.

මාක්ස්වාදය පිළිබඳව නිරන්තරයෙන් යොදාගත් විකාශී අර්ථ කථනයක් වන්නේ, දාෂ්ට්‍රිවාදය වනාහි සමාජ තැපුවන්ගේ ආර්ථික අභිප්‍රේරනයන් වසං කිරීම සඳහා යොදාගත් වහන්තරාවක් යයි එය තරක කරන බව කියාපූමය. ඒ අනුව, පුද්ගලයින් ආර්ථික අභිප්‍රේරනයන්ට අනුව නොව බලගත දාෂ්ට්‍රිවාදයන්ගේ පදනමෙහි ක්‍රියාකරන බව සෞයාගැනීමෙන්, මාක්ස්වාදය "ප්‍රතික්ෂේප" වී ඇත. නිදසුනක් ලෙස, නියාල් ගර්ඩියුසන් තමැති ව්‍යිතානා ඉතිහාසයෙන් කියා සිටින්නේ ප්‍රථම ලෝක සංග්‍රාමයට තුළු දුන් ගැටුමේ කිසිදු පාර්ශවයකට ව්‍යාපාරික ආෂක්තයන් නොතිබූ තත්ත්වය හමුවේ -එය එකදු පාර්ශවයක හෝ ක්ෂේත්‍රික ආර්ථික අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් සේවය නොකළේය- එහි මූලයන් ධනේශ්වර ආර්ථික පදනම්තය තුළ රදී තිබුනු බවක් තිව නොහැකිය. මේ අනුව, කුමන ව්‍යාපාරික හෝ මූල්‍ය අවශ්‍යතාවකට පසුබැංමක් ද අවශ්‍ය නොවන්නේ යයි සහන්ත්‍රිකරණය යුතුය. එහෙත් පසුබැංම හටගනියි. ඒවා පැනනගින්නේ ධනේශ්වර ආර්ථිකයේ පරස්පරිවේරෝධයන්ගෙනි.

එශ්චිහාසික තැපුවන් අභිප්‍රේරනයට ක්‍රියාවට යොමු කරන්නේ ඔවුන්ගේ දාෂ්ට්‍රිමය සංකල්පනාවන්ගෙන් නොවේ යයි මාක්ස්වාදය කියා නොසිටින අතරම මෙම දාෂ්ට්‍රිවාදයන් සැබැඳූ ආර්ථික අභිප්‍රේරනයන්ගේ තුළ ප්‍රාග්‍රාමික තැපුවන් ප්‍රතිකරණයක් බව කියන්නේ ද නැත. කෙසේ වෙතත් එය, අභිප්‍රේරනය පිටුපස ඇති අභිප්‍රේරනය විහාග කළ යුතු බව අවධාරනය කරයි. එනම් පත්‍රලෙහි ඇති යථා එශ්චිහාසික ක්‍රියාවලියේ ගාමක බලවේගයි. ද ඇති දාෂ්ට්‍රිවාදයක් සේවය කරන්නාවූ සමාජ අවශ්‍යතා පැහැදිලි කිරීම පිනිස, එයට සම්බන්ධ පුද්ගලයා විසින් සවියානකව ග්‍රහනයකර ගත්තා හෝ නොගත්තාවූ සම්බන්ධතාවන්ය.

වොක්ස්පේෂමේනිස්කාර්ට යන නාසින් විසින් ගොඩැඟැම උත්සාහ කළ වාර්තික ජන සමාජයේ ස්ථාවරත්වයට ප්‍රධාන තරේතනය ලෙස "යුද්ධේ-බොල්ජෙවිකයා" දැකගත්තාවූ වර්ගවාදී දාෂ්ට්‍රිවාදයේ පදනම මත නාසින් විසින් යුද්ධේවි සංහාරය ගෙනයන ලදී. ඔවුන් අවධාරනය කළේ, ජර්මානු වර්ගයාගේ උත්තනිය හා සෞඛ්‍යය, සත්තකින්ම යුද්ධේවිය ඕෂේපාවයම, රඳ පැවතුනේ කාරනා දෙකක් මතය. යුද්ධේවි බොල්ජෙවික්වාදය අතුරා දැමීම හා ලෙබන්ස්රේම් අත්කරගැනීම ඒ දෙකයි. මෙම දාෂ්ට්‍රිමය සංකල්ප දෙක නැගෙනහිර දිග්ධිය කිරීමේ යුද්ධය තුළ ප්‍රපුරන සුළු බලයක් බවට පත්විය.

නාසි තන්තුයේ දැක්ම, 1943 වසරේදී ජර්මානු විදේශ කාර්යාලයේ මාධ්‍ය ප්‍රධානී පෝල් කාල් සේකිම්බිට් විසින් කළ ප්‍රකාශයක් තුළ සාරාංශගත විය. "යුද්ධේවි ප්‍රශ්නය මානව වර්ගය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් නොවේ. ආගම පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් ද නොවේ. එය දේශපාලන සේවක්තාව පිළිබඳ ප්‍රශ්නයකි. දක්නට ලැබෙන සැම තැනකදීම යුද්ධේවිවාදයට විරුද්ධව සටන් වැදිය යුතුය.

මක්නිසාද යන්, එය දේශපාලන වසංගතයක්, පැසවන කඩාකප්පල්කාරිත්වයක් හා සියලු ජාතික ජීවයකම මරනය නිසාය." (27)

නාසි ජර්මනියේ යුද අරමුණු වූයේ, ආර්ය වර්ගයේ ආධිපත්‍යය මත පදනම්ව මධ්‍යම හා නැගෙනහිර යුරෝපයේ ගුණ්ඩ් යටත් විෂ්ත අධිරාජ්‍යයක් නිර්මානය කිරීමය. මෙම තන්තුයේ ස්ථාවරත්වය සඳහා, යුද්ධේවිවන් ඉවත් කිරීම අවශ්‍ය විය. මක්නිසාද යන්, ඔවුන්ගේ ජාතිකත්වයට එරෙහි පැවැත්ම නිසාම හා බොල්ජෙවික්වාදය කෙරෙහි මුවන්ගේ නැමියාව හා ඔවුන් සිටීම ම "පහත් වර්ගයාගේ" විරුද්ධත්වය ඇවැල්වීම ක්‍රිඩින් ඔවුන් එම තන්තුයට තරේතනයක් වන හෙයිනි. යුද්ධේවිවන් කායිකව ඉවත්කළ නොහැකිනම් ඔවුන් සමුළුසාතනය කළ යුතුය.

අවුෂ්ට්‍රිවිස් වදකාගාරයෙන් දිවි ගලවාගත් පිළීවෙශ ලෙවි සිය *If This is a Man* (මේ මිනිසෙක් නම්) යන සිය කාතියට ලිවු පසුවදනක් තුළ සටහන්කර ඇත්තේ, හොලාකෝස්ට්‍රය පිළිබඳ ප්‍රකාරාන්තරන (පිරිහෙළන්නාවූ) පැහැදිලිකිරීම මගින් තමන් සැහීමකට පත් නොවන බවයි. මන්ද යන්, ඒවා හේතු සාධකවලට සමානුපාතික නොවන බැවින්ය. "අපාලිත පොදු උමතුව පිළිබඳ ඉතිහාස කෘතනය අපුක්ති සහගත යයි ඇතිවන හැඟීම මට වලක්වාගත නොහැකි විය." කෙසේ වෙතත්, නාසි වස විස වටහා ගැනීමට නොහැකි බව පිළිගන්නා අතරම "එය කඩා පැන්නේ කොතැනක සිට ද යන්න අපට වටහාගත හැකිවාක් මෙන්ම වටහාගත යුතුය" යනුවෙන් ද පවසයි. (28)

ලෙවිගේ ප්‍රකාශ යම් තානයක් සපයයි. නාසින්ට ජයග්‍රහනය පිළිබඳ කිසිදු බොලාපොරාත්තුවක් නොතියදී පවා, යුද්ධයේ අවසාන දින කිහිපය දක්වාම, මරාදුමීම පිනිස, නාසින් යටත්කරගෙන සිටි යුද්ධේවියේ හතර දිග්හාගයෙන්ම යුද්ධේවිවන් අල්ලා ගනිමින් එක දිගට සිදුකළ ජන සංඛාරයේ ක්‍රියාමාරුගය යමෙක් "වටහාගන්නේ" කෙසේ ද? එහෙත් තවත් එශ්චිහාසික තත්වයක් සලකා බලන්න. පලමු ලෝක සංග්‍රාමයේදී, ඉදිරියට යාමේ කිසිදු අවස්ථාවකින් තොරව, රුදුරු මැෂින් තුවක්කු වලින් සමතලා කර දමන බව දැන දැනම "හිසට උඩින්" බොහෝමයක්ම පිරිම ලොන්වූ තරුනයන්, යුද පෙරමුනට යැවීමට අනදෙන නිලධාරීන් නියෝග දුන් බව යමෙක් "වටහාගන්නේ" කෙසේ ද? එවන් තීරන "වටහාගත" නොහැකිවීමට හැකි වූවත්, අපි නිය්විතවම ඒවායේ මූලාශ්‍රය ගැන දන්නෙමු. එනම් 1914 අගෝස්තු 04 දා ප්‍රපුරා ගිය ලාභය සඳහා ද අධිරාජ්‍ය විජයග්‍රහනය සඳහා ද වූ යුද්ධය බවයි. එසේම අපි, නාසි ව්‍යාපාරයේ හා එහි සමුළුලෝක්පතනයේ ක්‍රියාමාරුගයෙහි මූලාශ්‍රය ද දන්නා අතර එය වටහා ගැනීමට ද සමත් වන්නෙමු. පෙරමුන දෙකකදී එය ජර්මානු ධනේශ්වරයේ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් සේවය කළේය. එනම්, ලෝකය මෙතෙක් දැක තිබෙන විශාලතම, වඩාත්ම බලගත හා දේශපාලනිකව

මෝරාගිය කමිකරු ව්‍යාපාරය විනාජ කිරීම හා පලමුවන ලෝක යුද්ධයෙන් ආරම්භවූ නැගෙනහිර අධිරාජ්‍යයක් පිළිබඳ ජ්‍රේමානු අධිරාජ්‍යවාදයේ ව්‍යාපාතිය යුද්ධයෙන් පසුව යළි ප්‍රනරුත්තාපනය කිරීමයි. මේ වැඩසටහන ජ්‍රේමානු ප්‍රාග්ධනයේ ආර්ථික අවශ්‍යතා තුළ මූල්‍යැස තිබුණේ නැතැයි යෝජනා කිරීමට තරම් කිසිවෙකුත් මෝඩ හා දාං්‍රේමය වශයෙන් අන්ධ යයි සිතිමටවත් නොහැකිය.

ජ්‍රේමානු ධරෙන්ත්වරයේ ආර්ථික ආසක්තයන්ට සමුහ වශයෙන් යුදේවිවත් සාතනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් අඩංගු වුයේ නැතැයි තරක කරනු ලැබේ. එහෙත් ජ්‍රේමානු පාලක ප්‍රහැවේ තත්ත්වය, කාලයට හා අවකාශයට පිටින්, එනම්, ඉතිහාසයට පිටින් සැලකිල්ලට ගත නොහැකිය. එතින්හාසික වර්ධනයේ අර්ථය ජ්‍රේමානු අධිරාජ්‍යවාදය, සිය ක්‍රියාමාර්ගයේ ජාතික නායකයා ලෙස ද සංවිධායකයා ලෙස ද නායි ව්‍යාපාරය වෙත හැරි තිබුණු බවයි. අනෙක් අතට, ජ්‍රේමන් අධිරාජ්‍යවාදයට එතරම්ම අවශ්‍යතාව තිබු නාසි ව්‍යාපාරය පදනම්ව තිබුණේ, යුරෝපීය යුදේවි සංහාරයට තුවුදුන් වර්ගවාදී ක්‍රියාමාර්ගය මතය.

එතින්හාසික හොඳිකවාදය පිළිබඳ සිය න්‍යායේ විවේචනයන්ට පිළිතුරු දෙමින් මාක්ස්, ද්‍රව්‍යමය අවශ්‍යතා බෙහෙවින් අධික අද දිනයේ සමාජය, එනම් 19වන සියවසේ සමාජය, පිළිබඳව එහි වළංගු හාවය පිළිගත්ත ද රෝමානු කතෝලිකවාදය ආධිපත්‍ය දරන ලද මධ්‍යකාලීන අවධියට නැත්ත්ම දේශපාලනය ආධිපත්‍යය දැරු ඇත්තේ හෝ රෝම යුගයට එය සත්‍ය නොවන්නේ යයි ඔවුන් කියා සිටින බව සටහන් කළේය. එය ඉතාමත් හොඳ යයි පිළිතුරු දුන් මාක්ස්, මධ්‍යකාලීන අවධියේ හා ඇත්තේ රෝම යුගයේ ස්වභාවය පිළිබඳව ඔහුමත් සාවධානුව බව පෙන්වා දෙමින් නමුත් ඇත්තේ ඇත්තේ හා රෝමයට දේශපාලනය මත ජ්‍රේමන් නොහැකිවා සේම මධ්‍යකාලීන අවධියට ද කතෝලිකවාදය මත නොපැවතිය හැකි විය යන කාරනය එසේම තිබෙන බව අවධාරනය කළේය. "ඊට පටහැනිව, එක විටෙකදී දේශපාලනය් අනෙක් අවස්ථාවේ කතෝලිකවාදයන් ප්‍රමුඛ ක්‍රියාකළාපයක් ඉටුකළේ මන්ද යන්න පැහැදිලි කරන්නේ ඔවුන් සිය දිවි පෙවතෙක ගතකළ ආකාරයෙන්" යයි ඔවුන් ලිවිය. (29)

අපි මෙම විශ්ලේෂනය, යුදේවි විරෝධය හා එය සේවය කළ පන්ති අවශ්‍යතා පිළිබඳ ප්‍රාග්ධනය විමසීම දක්වා ගෙනයමු. වැඩසටහන සමාජයේදී යුදේවිවත්, කතෝලික දේශවරුමයට ද පොදුවේ ක්‍රිස්තියානි දේශවරුමයට ද සැලකිය යුතු ගැටුවක් විය. ඔවුනු මිත්‍යාදාංශීකයන් නොවූහ. ඔවුනු දෙවියන්ගේ ව්‍යාපාරය අසා තිබුන නමුත් ජේසු ක්‍රිස්තු ප්‍රතික්ෂේප කළහ. කෙසේ නමුත් ක්‍රිස්තු දරමය වර්ධනයවූ මූලය වූයේ ඔවුන්ය. එබැවින් දේශවරුමානුකුලව ඔවුන් ක්‍රිස්තියානි ආගමේ ඉගැන්වීම් වලට තර්ජනයක් විය. ඔවුන් අවශ්‍ය සමාජයෙන්

වෙන්කළ යුතු විය. මෙම වෙන්කිරීම වැඩවසම් සමාජයට අතිශයින්ම වැදගත් විය. යුදේවිවෙත් ක්‍රිස්තුස්ගේ ඉගැන්වීම් අසා තිබුන ද එය ප්‍රතික්ෂේප කරන්නේ වූහ. මෙම ජ්‍රේමානා ප්‍රතික්ෂේපය බෙහෙවින් අනතරායකාරී විය. මක්නිසා ද යත්, රද්‍යන් ද කුමාරවරු මෙන්ම පල්ලියමන්, ගොවීන් සුරාකැමේදී රුදී සිටියේ ඩුදු බලය මත නොව, පන්ති සම්බන්ධතා තියම කරනු ලැබුවේ දෙවියන් වහන්සේ විසින් යයි දේශනා කළ ක්‍රිස්තියානි දරමයෙන් සම්පාදනය කරන ලද දාංශීවාදය මත වීම නිසාය. මෙම අවධියේ ක්‍රිස්තියානි යුදේවි විරෝධය ක්‍රියාත්මක වූයේ, දාංශීවාදයේ, දේශවරුමයේ පදනම මතය. එහෙත් ඔවුන්ගේ යුදේවි විරෝධය, වැඩවසම් සමාජයේ පන්ති සම්බන්ධතා හා නිෂ්පාදකයන් සුරාකැමේ එහි සුවිශේෂී ක්‍රමය පවත්වාගෙන යාමේදී එය මුඩා භුමිකාවක් ඉෂ්ට කළේය.

දැන් නාසි තන්ත්‍රය ගැන සලකා බලමු. ජ්‍රේමන් විද්‍යාත්මක වර්ගවාදය හා ජාතිකවාදය පිළිබඳ සංකල්ප මගින් අධිකාරවත්වූ එය, මිනීමරු යුදේවි විරෝධය ලෙසින් සිය ප්‍රකාශනය අතරකර ගත්තේය. එහෙත් කතෝලිකවාදය මත වැඩවසම් සමාජයට පැවතිය නොහැකියාක් සේම ජ්‍රේමන් දාංශීවාදය හා ප්‍රාග්ධනය පැවතිය විද්‍යාත්මක වර්ගවාදය හා යුදේවි විරෝධය මත පැවතිය නොහැකිය. ජ්‍රේමන් ප්‍රාග්ධනයේ පැවත්ම ද ප්‍රසාරනය ද කක්තිමත් ලෙස වැඩීම ද රුදී පැවතුනේ ද සිය තරගකරුවන් පරාජය කළහැකි වූයේ ද අතිරික්ත වටිනාකම් සුරාකැමේ හා සම්විෂයකරනයේ පදනම මත පමනි. මේ සඳහා කමිකරු ව්‍යාපාරයේ විනාජය ද අධිරාජ්‍යයක් ගෙවිනැගීම ද අවශ්‍ය විය. නාසි ව්‍යාපාරය හා එහි මිනීමරු ක්‍රියාමාර්ගය ද ඒ වෙනුවෙන් කැපවුවක් විය. මොලොකොස්ටයේ දේශපාලන ආර්ථිකය නම් මෙයයි.

සවහන්

1. රොබට් විස්ට්‍රිට්: *Hitler and the Holocaust* (හිටිලරු හා මොලොකොස්ටය), මොබරන් ලයිබිරරී, 2003: 06 පි.

2. මැක්ස් හොඳිකයිමර් හා තියබෝර් ඇැබෝනේස්: *Dialectic of Enlightenment* (බුද්ධ ප්‍රබෝධයේ අපෝහකය) ලන්විනම්, නිවි යෝර්ක් 1997, 13පි.

3. "The Hurt Locker and the rehabilitation of the Iraq war: New York Times journalists weigh in" "ද හරුට් ලොකර් හා ඉරාක යුද්ධය ප්‍රනරුත්තාපනය කිරීම: නිවි යෝර්ක් විසින් සැක්ක් මාධ්‍යකරුවේ මැන බලති" වේවිඩ් වොල්ෂ්ගේ සටහන්,

4. ඉයන් කර්මෙහ්: *Hitler Volume 1* (හිටිලරු 1 වෙළුම්), පෙන්ගුදින් හාමන්ස්වරත් 1998, 379-380 පි.

5. ලියොන් ලොවිස්කි: *The Struggle Against Fascism in Germany* (ජ්‍රේමනියේ ගැසිස්විවාදයට

එරහි අරගලය) පෙන්ගුයින් හාමන්ස්වර්තන්, 1971,112-113 පි

6. මයිකල් බරලේ: *Weekly Standard* (වික්ලි ස්ටැන්ඩර්ඩ්) 2005 දෙසැම්බර 26

7. මයිකල් බරලේ: *The Third Reich* (තුන්වන රිවය), පැන් බුක්ස්, ලංචින්, 927 පි.

8. ඇබොල් හිටිලර්: *Mein Kampf Excerpt* (මෙයින් කාමින්, උපටාගැනීම), <http://www.jewishvirtuallibrary.org/jsource/Holocaust/kampf.html>

9. කොන්රඩ් හේඛින්: *Der Fuehrer* (චර් තියුරර්), 1 වෙළුම, වික්ටර ගොලෝන්ක්ස්, ලංචින් 1944, 59 පි.

10. ලොතරෝප් සටොච්චාර්ඩ්: *The Revolt Against Civilization: The Menace of the Under-Man* (යිෂ්දාවාරයට එරහි කැරල්ල: පහත් මානවයාගේ තරජනය), වාල්ස් ස්ක්විනර්ස් සන්ස්, නිවි යෝර්ක් 1922, 245-246 පි.

11. එම, 162-163 පි.

12. එම 152 පි.

13. රිච්ං එවන්ස්: *The Coming of the Third Reich* (තුන්වන රිවයේ සම්පූජ්‍යතිය), ඇලන්ලේන් ලංචින් 2003, 35 පි.

14. ඇබොල් හිටිලර්: *Mein Kampf* (මෙයින් කාමින්) බුස්ටන් මිගින් බොස්ටන්, 1971, 655 පි.

15. *Hitler's Second Book* (හිටිලර්ගේ දෙවන පොත), ගේනාඩ් එල් වේන්බර්ග සංස්කරණය, එනිග්මා බුක්ස් නිවියෝර්ක්, 2003, 197 පි.

16. එම, 116 පි.

17. ඇබිම් බුස්: *The Wages of Destruction* (ව්‍යසනයේ වේතන). ඇලන් ලේන්, ලංචින්, 2006 xxiv පි.

18. ලියෙන් ලොච්කි: "ජාතික සමාජවාදය යනු කුමක් ද?": *The Struggle Against Fascism in Germany* (පරමනියේ ගැසිස්ට්වාදයට එරහි අරගලය), පෙන්ගුයින් බුක්ස් හාමන්ස්වර්තන්, 1975 444 පි.

19. ලේඛිරික් පොලොක්: ඇත්තේවා ඇරාමට් හා ඊක් ගෙබාඩ් විසින් සංස්කරණය කළ *The Essential Frankfurt School Reader* (පැන්ක්රේට් ගුරුකුලයේ සම්පාදනයෙක්) තුළ "රාජ්‍ය දනවාදය: එහි හැකියාවන් හා සීමාසහිතකම්," කොන්ටිනම් නිවි යෝර්ක්, 1994, 87 පි.

20. ඇබිම් බුස්, *The Wages of Destruction* (ව්‍යසනයේ වේතන), 62-65 පි.

21. ඉයන් කරපෙස්: *The Nazi Dictatorship* (නාසි ආයාදායකත්වය) ආන්ලේඩ්, ලංචින් 2000, 61-62 පි.

22. ජර්ජන් සීමරර්: ඒ බරක් මෝසස් විසින් සංස්කරණය කළ, *Colonialism and the Holocaust in Genocide and Settler Society* (සංහාරයේ හා පදිංචිකරුවන්ගේ සමාජය තුළ විෂ්තකරණය හා හොලෝකෝස්ටය), නිවි යෝර්ක්, බරගන් බුක්ස්, 2005, 49 පි.

23. *The International History Review Vol. 26, No. 3* (ජාත්‍යන්තර ඉතිහාස විමසුමේ 26 වෙළුම අංක 3) යටතේ පලවු "පේලන්තය වාචිලැම: විෂ්තයන් තුළ සම්පාදනය ලෙස දුරස්ථ ටීම" 2004, 541 පි.

24. රෝසා ලක්සම්බර්ග: *The Junius Pamphlet* (ප්‍රතියාස පොත්පීංච), <http://www.marxists.org/archive/luxembourg/1915/junius/ch08.htm>

25. කුස්ටේප්පර් ආර් බුවුනිං: *The Origins of the Final Solution* (අවසාන විසඳුමේ මූලාරම්හයෝ), නෙමුස්කා යුතිවරුසිට් ප්‍රෙස් ලින්කන් 2004, 216-223 පි

26. බලන්න: http://en.wikipedia.org/wiki/The_Holocaust#Extermination_camps

27. *The Yale Journal of Criticism Vol. 14, No. 2*, (විවේචනයේ යේල් ජර්නලය වෙළුම 14, අංක 2) තුළ සඳහන් ඇලෙක්ස් කැලනිකෝස්ගේ "මාක්ස්වාදය හා හොලෝකෝස්ටය" 2001 402පි.

28. ප්‍රීමෝ ලෙවි: *If This is a Man* (මේ මිනිසේක් නම්?) ඇබකස් ලංචින් 1988, 395-396 පි.

29. කාල් මාක්ස්: *Capital Volume 1* (කැපිටාල් 1 වෙළුම), පෙන්ගුයින් හාමන්චිස්වර්තන්, 1976, 176 පි.